

แบบฟอร์มรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย (เดี่ยว) โครงการย่อย
(รายงานรอบ 6 เดือน)
ปีงบประมาณ 2565

โครงการ/โครงการย่อย

(เดิม) การออกแบบนวัตกรรมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนวัดพระเชตะวัน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (Design of innovative occupations for the Elderly in the community of Wat Pracharabuedham, Dusit District, Bangkok.)

(ปรับใหม่) การออกแบบนวัตกรรมอาชีพของผู้สูงอายุแบบบูรณาการบนความร่วมมือของชุมชนวัดพระเชตะวัน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. (Innovative of Elderly occupations design base on integrated participation of Wat Pracharabuedham Community, Dusit District, Bangkok.)

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2564 จำนวน 300,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 12 เดือน เริ่มทำการวิจัยเมื่อ (เดือน, ปี) 1 พฤษภาคม 2565 - 30 เมษายน 2566
รายงานความก้าวหน้าของการวิจัยครั้งที่ 2

ระหว่าง (เดือน, ปี) พฤษภาคม ถึง พฤศจิกายน 2565 (เดือน, ปี).

รายนามหัวหน้าโครงการ (เดี่ยว)/โครงการย่อย และผู้ร่วมโครงการ พร้อมทั้งหน่วยงานที่สังกัดและรายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่/โทรศัพท์/โทรสาร/email)

1. ผู้รับผิดชอบประกอบด้วย (กรณีเป็นทุนความร่วมมือกับต่างประเทศให้ระบุผู้รับผิดชอบทั้ง “ฝ่ายไทย” และ “ฝ่ายต่างประเทศ”)

1.1 หัวหน้าโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

สถานที่ทำงาน กลุ่มวิชาการจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม แขนงวิชาการจัดการพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: phusit.ph@ssr.ac.th

1.2 ผู้ร่วมงานวิจัย

1.2.1 อ. พท.ป.วรธรณี พรหมด้าว (อาจารย์ประจำวิทยาลัยสหเวชศาสตร์)

1.2.2 ผศ.ว่าที่ร้อยตรีหญิงเพ็ญภา ปาละปิ่น (อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แขนงวิชาการจัดการพัฒนาสังคม)

1.2.3 ผศ.ดร.สุมิตรา นวลมีศรี (อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

1.2.4 ผศ.ดร.นันทินา โชติพิทยานนท์ (อาจารย์ประจำวิทยาลัยการเมืองและปกครอง)

- 1.2.5 อ.นิริวดี โฆรสวดี (อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ)
- 1.2.6 อ.จิรนนท์ แสงศรีจันทร์ (อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาภาษาจีน)
- 1.2.7 อ.พิพัฒน์ ศักดิ์ศิริเกษมกุล (อาจารย์ประจำวิทยาลัยสถาปัตยกรรมศาสตร์)
(หมายเหตุ: ผู้ร่วมวิจัยเพื่อการประเมินตามกรอบตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัยเท่านั้น)

1.3 นักวิจัยท้องถิ่น

- 1.3.1 คุณสิทธิชัย เลิศอนันต์ (ประธานชุมชนวัดประหาระปือธรรม 1)
- 1.3.2 คุณอุดม ศรีมงคล (ผู้จัดการศูนย์ภูมิพัฒน์วัดประหาระปือธรรม)
- 1.3.3 คุณเพชรปวีณ์ ธรธัญวงศ์ (ผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ศูนย์ภูมิพัฒน์วัดประหาระปือธรรม)
- 1.3.4 คุณเทียบ ชัยศรีมาวงษ์ (ผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ศูนย์ภูมิพัฒน์วัดประหาระปือธรรม)
- 1.3.5 ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

หน่วยงานหลัก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

หน่วยงานสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประเภทการวิจัย: การวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

สาขาวิชาการและกลุ่มวิชาที่ทำการวิจัย: การจัดการพัฒนาสังคม ภาคสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

คำสำคัญ (Keyword) ของการวิจัย: การมีส่วนร่วม (Participation) การออกแบบ (Design) นวัตกรรมอาชีพ (Innovative Occupations) ผู้สูงอายุ (Elderly) **ทุนชุมชน (Community Capital)** ชุมชนวัดประหาระปือธรรม (Wat Pracharabuedham Community)

ข้อมูลเพื่อการทำรายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรมระยะ 6 เดือน (พฤษภาคม-พฤศจิกายน 2565)

ผู้วิจัยนำเสนอรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยย่อยในพื้นที่เขตดุสิตกรุงเทพมหานครในรอบ 6 เดือน มี 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่ (1) ข้อมูลรายงานเบื้องต้น (Inception Report) เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2565 (2) ข้อมูลรายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรมระยะ 6 เดือน (วันที่ 27 พฤศจิกายน 2565) (3) กิจกรรมค้นหาผู้มีพลังเสริมในการออกแบบสร้างสร้างรายได้ให้ชุมชนและกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม

1) ข้อมูลรายงานเบื้องต้น (Inception Report) เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2565

โดยมีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นกรรายงานเบื้องต้นในโครงการวิจัยย่อยนี้จะแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) รายละเอียดข้อเสนอโครงการวิจัยย่อยเบื้องต้น (2) รายละเอียดเนื้อหาตามรูปแบบของ วช. กำหนดที่ต้องการให้รายงาน (รายงานวิจัยและนวัตกรรมเบื้องต้น) (3) กิจกรรมที่ดำเนินการ ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1.1) รายละเอียดข้อเสนอโครงการวิจัยย่อยเบื้องต้น

1.1.1) ความเป็นมาของโครงการ

พุทธศักราช 2564 การวิจัยปีที่ 1 กำหนดเป้าหมายในการลดความเหลื่อมล้ำในชุมชนเมืองโดยการยกระดับคุณภาพกลุ่มอาชีพในชุมชนวัดประชาระบือธรรมตามบริบทชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร เพื่อชี้ให้เห็นภาพรวมจนบรรลุผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นพบว่า ในชุมชนมีมิติหลักของความเหลื่อมล้ำที่ต้องลดช่องว่างลง ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ความเหลื่อมล้ำด้านความรู้ด้านสมุนไพร การลดช่องว่างระหว่างประชาชนกับรัฐ และมีมิตรอง ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเหลื่อมล้ำในด้านสวัสดิการ/สุขภาพแบบพึ่งตนเอง (สมุนไพร) ผ่านกระบวนการที่มีต้นทุนสำคัญ คือ “การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายในชุมชน” ด้วยต้นทุนเดิมที่มีลักษณะชุมชนเป็นแบบ “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน นำไปสู่การสร้างเครือข่าย “บวรรม” คือ บ้าน วัด โรงเรียน รัฐ มหาวิทยาลัย โดยมีภาคีเครือข่ายเป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ (1) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (2) โรงเรียนวัดประชาระบือธรรม (3) ผู้นำชุมชนวัดประชาระบือธรรม 1-4 (4) อาสาสมัครสาธารณสุข (ออส.) (5) เครือข่ายชุมชนเขตดุสิต (6) ทีมยุวชนภักดีพัฒนา มรภ.สวนสุนันทา และ (7) กลุ่มอาชีพภักดีพัฒนาวัดประชาระบือธรรม

ผลการวิจัยที่เป็นต้นทุนสำคัญในปีที่ 1 มี “การจัดตั้งกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม” ในการผลิตภัณฑ์ต้นแบบในการผลิตสมุนไพรที่เกิดขึ้นร่วมกัน คือ “น้ำมันเขียวพญาญอ” ผ่านกระบวนการ 8 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นตอนที่ 1 พุดคุยอบรมสูตรการผลิต ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (2) ขั้นตอนที่ 2 ทำบัญชีรายการและการไปซื้อวัตถุดิบ (3) ขั้นตอนที่ 3 การเตรียมวัตถุดิบ (4) ขั้นตอนที่

ที่ 4 การผลิต (5) ขั้นตอนที่ 5 การบรรจุภัณฑ์ (บรรจุใส่ขวด) (6) ขั้นตอนที่ 6 การออกแบบฉลาก ติดบรรจุภัณฑ์ (อาจารย์สร้างไฟล์ต้นแบบ) (7) ขั้นตอนที่ 7 การจัดจำหน่ายและตลาด (วัดเป็นพื้นที่ ตลาดนัดวันพุธ และอาทิตย์) และ(8) ขั้นตอนที่ 8 การทำบัญชีครัวเรือน รายรับจ่ายแบบง่าย ๆ ทั้งนี้ ผลผลิตเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชนพร้อมกันนั้นผลผลิตสามารถนำไปสร้างรายได้เสริม เชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของภาครัฐในท้องถิ่นมาร่วมผลักดันให้เกิดกิจกรรมที่มั่นคงในชุมชนวัด ประชาธิปไตยด้วย

อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีองค์ความรู้ด้านสมุนไพรเพิ่มขึ้น มีผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจนและ กลุ่มอาชีพที่จัดตั้งจากสำนักงานเขตดุสิตแล้ว แต่ทั้งหมดเป็นกระบวนการลดความเหลื่อมล้ำที่ เป็นการต่อยอดจากความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจที่มีกลุ่มอาชีพภักพัฒนาวัดประชาธิปไตยที่มี องค์ความรู้ด้านการนวดกดจุดฝ่าเท้ามาก่อนแล้วยังเป็นทำงานแบบคู่ขนาน แยกงานและกลุ่มอาชีพ โดยมีการบูรณาการ “คน องค์ความรู้ พื้นที่” ร่วมกัน แต่ยังขาดการบูรณาการ “ระบบกลไก” ร่วมกันเพื่อความยั่งยืนให้กับกลุ่มอาชีพ

ก่อนการเริ่มวิจัยในปีที่ 2 ต่อเนื่อง นักวิจัย กลุ่มอาชีพ ทีมผู้นำชุมชนวัดประชา ธิปไตย และฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมได้ทำการเก็บข้อมูลปัจจุบันของชุมชนวัด ประชาธิปไตย 1-4 เป็นพื้นที่วิจัยเมื่อปีพ.ศ. 2564 ซึ่งมีฐานข้อมูลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการ วิจัยคือ กลุ่มผู้สูงอายุ 30 คน อาสาสมัครสาธารณสุข 4 คน ผู้นำชุมชน 4 ชุมชน โดยในปีที่สอง ต่อเนื่อง พ.ศ. 2565 ทั้ง 4 ชุมชนขยายจำนวนกลุ่มผู้สูงอายุ 248 คน อาสาสมัครสาธารณสุข 4 คน กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองในตำแหน่งประธานชุมชน รองประธานชุมชน และเลขานุการทั้ง 4 ชุมชน จำนวน 12 คน และเพิ่มผู้สูงอายุจากแรงงานแฝง จำนวน 4 คนตัวแทนใน 4 ชุมชนได้มี โอกาสเข้าร่วมเรียนรู้กิจกรรมของชุมชน (เพชรปวีณ์ ธรธัญวงศ์, สมมิตร ศรีประเสริฐและฝ่าย พัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม เขตดุสิต, 2565) เข้ามาร่วมกิจกรรมวิจัยภายใต้สถานการณ์โรค ระบาดโควิด 19 ที่กำลังเฟื่องฟูสูงขึ้นในชุมชนโดยมีการตรวจ ATK ในชุมชนกับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

มาตรการของหน่วยราชการที่พึงปฏิบัติต่อการรวมกลุ่มของประชาชนในชุมชนในการทำกิจกรรมร่วมกันจะมีเกณฑ์กติกาไม่เกิน 30-50 คน ในการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มอาชีพและผลิตภัณฑ์สมุนไพร “พญาญอ” กลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้า ภูมิพัฒนา และดุสิตระบือธรรม มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนที่เกี่ยวกับเครือข่าย อาทิ (1) การเปิดนวดและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มป่าอุดม ป่าเทียบ ป่าเพชรปวิณ (2) นักศึกษา คณาจารย์ลงพื้นที่กิจกรรมห้องเรียนชุมชน ของแขนงวิชาการจัดการพัฒนาสังคม ภาคสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (3) การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการของอาจารย์สาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และข้ามศาสตร์ในเรื่องการออกแบบลดตายบรรจุภัณฑ์ ของวิทยาลัยสถาปัตยกรรมศาสตร์ มรภ.สวนสุนันทา (4) เป็นพื้นที่วิจัยหนึ่งของ “การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากบนวิถีความหลากหลายของทุนทางปัญญาเพื่อยกระดับผลิตผลชุมชนเมืองเชิงคุณค่าสู่การสร้างมูลค่าของผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ดุสิตแบรนด์” โดยบูรณาการศาสตร์สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสหเวชศาสตร์ (5) มีการตรวจ ATK จากสำนักงานเขตดุสิต และข้าราชการการเมืองในเขตดุสิต กรุงเทพมหานครโดยผู้นำชุมชนเป็นผู้ประสานงานให้มีการดำเนินการเพื่อปกป้องประชาชนในชุมชนวัดประหารระบือธรรมโดยใช้บริเวณวัดประหารระบือธรรม

ทั้งนี้เศรษฐกิจในชุมชนในวันเวลาปกติเสาร์อาทิตย์ เปิดบริการทุกวันเช่น ร้านขายของชำ ร้านขายอาหาร และตลาดริมคลองกลางชุมชนทั้ง 4 ชุมชน และในวันพุธ และวันอาทิตย์ยังมีการเปิดตลาดนัดวัดประหารระบือธรรมที่บริเวณวัดประหารระบือธรรมตามปกติ นอกจากนี้ยังมีการติดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนวัดประหารระบือธรรมเพื่อให้นักเรียน เยาวชนในชุมชนวัดประหารระบือธรรมทั้ง 4 เข้ามาร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องแต่ผู้นำชุมชนวัดประหารระบือธรรม 1 คุณสิทธิชัย เลิศอนันต์แจ้งว่า ภาครัฐยังตั้งรับอยู่กับหน่วยงานที่ถูกกำกับไว้ที่ตัวชี้วัดเฉพาะองค์กร ยังขาดการพัฒนาเชิงรุกกับพื้นที่ ทางชุมชนต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเรื่องค่าไฟฟ้า

เมื่อสำรวจและสัมภาษณ์กับผู้นำชุมชนและฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิตเพื่ออธิบายสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนพร้อมกับผลการวิจัยจากปีที่ 1 ที่เป็นต้นทุนวิจัยสำคัญดังนี้

- 1) กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม
- 2) ผลิตภัณฑ์น้ำมันเขียวพญาญอมีการบริหารแบบครบวงจร 8 ขั้นตอน
- 3) คนต้นแบบวัดประจักษ์ระบือธรรม ได้แก่ (1) นางอุดม ศรีมงคล (2) นางเทียบ ชัยศรีมาวงษ์ (3) นางเพชรวิวัฒน์ ธรธัญวงศ์ (4) นางสอน พลยูง (5) คุณนิต สุดสวาท (6) นางคำจันทร์ สอนกระสินธุ์ (7) นายสิทธิชัย เลิศอนันต์ ผู้นำชุมชนวัดประจักษ์ระบือธรรม 1 (8) นางประดับศรี ดาราสิขมน์ ผู้นำชุมชนวัดประจักษ์ระบือธรรม 3 (9) นางอุไรวรรณ ศรีประเสริฐ (10) นางชุตติสา ศาสตรสาระ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (11) นางนัยนา ยลจ่อหอ (เครือข่ายชุมชนเขตดุสิต) (12) ครูกั้ง และครูอุงุ่น โรงเรียนวัดประจักษ์ระบือธรรม

4) ศูนย์การเรียนรู้แบบผสมผสานองค์ความรู้ด้านอาชีพและศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ วัดประจักษ์ประวีรธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

5) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ (1) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (2) โรงเรียนวัดประจักษ์ประวีรธรรม (3) ผู้นำชุมชนวัดประจักษ์ประวีรธรรม 1-4 (4) อาสาสมัครสาธารณสุข (ออส.) (5) เครือข่ายชุมชนเขตดุสิต (6) ทีมเยาวชนภูมิพัฒน์ มรภ.สวนสุนันทา และ (7) กลุ่มอาชีพภูมิพัฒน์วัดประจักษ์ประวีรธรรม

6) การเป็นพื้นที่เขตบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมีความเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมระหว่าง “บวรธรรม” คือ บ้าน วัด โรงเรียน รัฐ มหาวิทยาลัย

ดังนั้นในปีที่ 2 ต่อเนื่องโดยการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เชื่อมต่อในยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 20 ปี การพัฒนาท้องถิ่น เชื่อมประสานกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างผลงานวิชาการสู่การยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความสัมพันธ์ เชื่อมโยงเครือข่ายและท้องถิ่น โดยการเชื่อมงานบูรณาการกับท้องถิ่นตามพื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยคือ เขตดุสิต กรุงเทพมหานครด้วยยุทธศาสตร์กรุงเทพมหานครด้านที่ 6 มหานครเศรษฐกิจและการเรียนรู้ ในประเด็นศักยภาพในการส่งเสริมอาชีพ ผ่านกระบวนการวิจัย (Design Thinking) เพื่อยกระดับกลไก (Mechanism Design) ในการสนับสนุนกลุ่มอาชีพชุมชนเมืองเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นการสร้างอาชีพจากสังคมฐานรากให้ เป็นต้นแบบชุมชนด้านการเรียนรู้ สร้าง ถ่ายทอดและฝึกอบรมโดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกันกับภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการแบบบูรณาการจนเกิดความเข้มแข็งให้กับประชาชน

ชุมชนเคยมีปัญหาร่วมกันคือ ความต้องการของเยาวชนการสร้างรายได้เสริม ต้องการเพิ่มองค์ความรู้ด้านสมุนไพรผลิตภัณฑ์ครบวงจร และอยากให้มีการลดช่องว่างการเข้าถึงระหว่างรัฐและประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ยังมีการขับเคลื่อนในกลุ่มอาชีพและการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรพร้อมกับการประสานงานกับหน่วยงานรัฐอยู่ในปัจจุบัน แต่ที่น่าสนใจที่สุดจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนวัดประจักษ์ประวีรธรรม 1-4 และรักษาการหัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม พบว่า ชุมชนมีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีชื่อเสียงในเขตดุสิต ซึ่งสำนักงานเขตดุสิตได้เลือกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางเป้าหมายและความต้องการร่วมกันในปีที่ 2 ออกแบบนวัตกรรมอาชีพให้ผู้สูงอายุสร้างรายได้เสริม สนับสนุนและพัฒนากลุ่มอาชีพผู้สูงอายุพึ่งตนเองในด้านเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำในด้านเศรษฐกิจและโอกาสในการสร้างอาชีพของชุมชน พร้อมกับการเรียนรู้บริหารจัดการกลุ่มอาชีพ จนเกิดผลการตั้งเป็น 1 ศูนย์ต้นแบบคือ การนวดกดจุดฝ่าเท้า การผลิตภัณฑ์สมุนไพร และศูนย์ดิจิทัลชุมชนในอนาคต

1.1.2) วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อออกแบบนวัตกรรมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนวัดประชาระบือธรรม
- 2) เพื่อร่วมมือกับภาคีหน่วยงานในพื้นที่ออกแบบพัฒนาหลักสูตรสนับสนุนกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในชุมชนวัดประชาระบือธรรม
- 3) เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุในชุมชนวัดประชาระบือธรรม

1.1.3) ขอบเขตของการวิจัย

(1.1.3.1) ขอบเขตด้านเนื้อหา โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยการรวบรวมวรรณกรรมและแนวคิดการมีส่วนร่วม (Participation) การออกแบบ (Design) นวัตกรรมอาชีพ (Career Innovation) ผู้สูงอายุ (Elderly) ชุมชนวัดประชาระบือธรรม (Wat Pracharabuedham Community)

(1.1.3.2) ขอบเขตด้านประชากรเป้าหมาย กลุ่มปฏิบัติการและภาคีเครือข่าย

(1) ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 248 คน ที่อาศัยอยู่ในชุมชนวัดประชาระบือธรรม 1-4

(2) กลุ่มปฏิบัติการวิจัย ได้แก่ (1) กลุ่มผู้สูงอายุ 20 คน (2) อาสาสมัครสาธารณสุข 5 คน (3) ผู้นำชุมชน 4 คน (4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองในตำแหน่งรองประธานชุมชน และเลขานุการทั้ง 4 ชุมชน จำนวน 8 คน และ(5) กลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้าวัดประชาระบือธรรม 3 คน รวม 40 คน

(3) ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ได้แก่ (1) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (2) โรงเรียนวัดประชาระบือธรรม (3) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสส.) ผู้สูงวัย (4) ผู้นำชุมชนวัดประชาระบือธรรม 1-4 (5) กลุ่มอาชีพภักพัฒนาวัดประชาระบือธรรม (6) ชมรมผู้สูงอายุวัดประชาระบือธรรม 43 ชุมชน (7) วัดประชาระบือธรรม(8) สาขาการจัดการพัฒนาสังคม ภาคสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มจร.สวนสุนันทา รวมจำนวน 17 คน

(1.1.3.3) ขอบเขตด้านระยะเวลา โดยการวิจัยกำหนดระยะเวลา 1 ปีงบประมาณ 2565 (ตั้งแต่เดือน 1 พฤษภาคม 2565 - 30 เมษายน 2566)

1.1.4) วิธีดำเนินการวิจัย

กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อออกแบบนวัตกรรมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนวัดประชาระบือธรรม มีกระบวนการวิธีดังนี้

(1) จัดกิจกรรมสนทนากลุ่มย่อยกับผู้สูงอายุกลุ่มปฏิบัติการวิจัยจาก (1) กลุ่มผู้สูงอายุ 20 คน (2) อาสาสมัครสาธารณสุข 5 คน (3) ผู้นำชุมชน 4 คน (4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองในตำแหน่งรองประธานชุมชน และเลขานุการทั้ง 4 ชุมชน จำนวน 8 คน และ(5) กลุ่มอาชีพนวดกด

จุดฝ่าเท้าวัดพระชะเอือธรรม 3 คน รวม 40 คน เพื่อร่วมกันออกแบบนวัตกรรมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนวัดพระชะเอือธรรม สู่การสร้างอาชีพใหม่ ต่อยอดจากกลุ่มนวัตกรรมด้วยอาศัยพื้นฐานเดิมจากการบูรณาการองค์ความรู้ขนาด 1 ครั้ง ผลิตรถยนต์สมุนไพรมอเตอร์ 1 ครั้ง ดิจิทัล 1 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง

(2) ประชุมร่วมเฉพาะตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ 20 คนและกลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้าวัดพระชะเอือธรรม 3 คน เพื่อร่วมประชุมกับวิทยากรด้านการออกแบบลักษณะที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนวัดพระชะเอือธรรม รวมทั้งนักวิจัยด้านการผลิตรถยนต์สมุนไพรมอเตอร์ให้เกิดความเหมาะสมกับผู้สูงอายุ

(3) จัดอบรมพัฒนาผลิตรถยนต์สมุนไพรมอเตอร์เดิม ผลิตรถยนต์สมุนไพรมอเตอร์ใหม่ ให้เป็นต้นแบบแรกเพียงพอกับการขายเพื่อสร้างรายได้ในครั้งแรกที่ตลาดนัดวัดพระชะเอือธรรม

กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อร่วมมือกับภาคีหน่วยงานในพื้นที่ออกแบบพัฒนากลไกสนับสนุนกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในชุมชนวัดพระชะเอือธรรม มีกระบวนการวิธีดังนี้

(1) สัมภาษณ์กลุ่มภาคีหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ (1) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (2) โรงเรียนวัดพระชะเอือธรรม (3) อาสาสมัครสาธารณสุข (ออส.) ผู้สูงวัย (4) ผู้นำชุมชนวัดพระชะเอือธรรม 1-4 (5) กลุ่มอาชีพภูมิปัญญาพัฒนาวัดพระชะเอือธรรม (6) ชมรมผู้สูงอายุวัดพระชะเอือธรรม 43 ชุมชน (7) วัดพระชะเอือธรรม (8) สาขาการจัดการพัฒนาสังคมภาคสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มจร.สวนสุนันทา รวมจำนวน 17 คน เพื่อค้นหาความสัมพันธ์และบทบาทที่จะเป็นการสนับสนุนนวัตกรรมอาชีพชุมชนให้กับผู้สูงอายุในชุมชนวัดพระชะเอือธรรม

(2) จัดสนทนากลุ่มย่อยเพื่อการออกแบบพัฒนากลไกสนับสนุนกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในชุมชนวัดพระชะเอือธรรมร่วมกับภาคีหน่วยงานในพื้นที่ให้เกิดเป็นรูปธรรม

กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุในชุมชนวัดพระชะเอือธรรม มีกระบวนการวิธีดังนี้

(1) จัดประชุมเวทีใหญ่ร่วมกันทั้ง 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มปฏิบัติการวิจัยทั้ง 40 คน และกลุ่มภาคีเครือข่าย 17 คนเพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ร่วมกันในการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุให้เกิดความยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้อย่างครบวงจร

(2) จัดออกแบบหน้าร้านค้ารถเข็นจำหน่ายผลิตรถยนต์สมุนไพรมอเตอร์กับผู้สูงอายุกลุ่มปฏิบัติการวิจัยจาก (1) กลุ่มผู้สูงอายุ 20 คน (2) อาสาสมัครสาธารณสุข 5 คน (3) ผู้นำชุมชน 4 คน (4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองในตำแหน่งรองประธานชุมชน และเลขานุการทั้ง 4 ชุมชน จำนวน 8 คน และ (5) กลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้าวัดพระชะเอือธรรม 3 คน รวม 40 คน

(3) ออกแบบสตีกเกอร์ สลากผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มเติมของกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม (ต่อยอดจากปีที่ 1) จัดอบรมกลุ่มผู้สูงอายุขั้นตอนสุดท้ายเพื่อทดสอบกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ที่เป็นนวัตกรรมอาชีพของกลุ่มผู้สูงอายุ

(4) จัดทดสอบการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่เพิ่มเติมให้กับผู้สูงอายุกลุ่มปฏิบัติการวิจัยจาก (1) กลุ่มผู้สูงอายุ 20 คน (2) อาสาสมัครสาธารณสุข 5 คน (3) กลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้าวัดประชากระบือธรรม 3 คน รวม 28 คน พร้อมกับการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย การแบ่งปันประโยชน์รายได้ที่เกิดขึ้น การเก็บออมเพื่อลงทุนบริหารความเสี่ยง การกำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดูแลกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมร้านค้ารถเข็นขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลซึ่งจะมีผลการบริหารจัดการบนฐานข้อมูลที่เป็นจริง มี 4 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มย่อย จัดอบรมและถ่ายทอดความรู้ การถอดบทเรียน

วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีพรรณนาจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการเก็บข้อมูลจากจัดสนทนากลุ่มย่อย จัดประชุมเวทีเครือข่าย จัดการออกแบบอาชีพ โดยการใช้วิธีการบรรยายสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพและวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการตีความที่ซ่อนอยู่ในกิจกรรมอบรมของประชาชน ทั้งนี้ข้อมูลจากการจัดทำสนทนากลุ่ม (Focus group) และจัดเวทีชาวบ้าน เครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในเชิงเหตุผล และลำดับกิจกรรม ข้อมูลขั้นตอน หลักสูตร ใบความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร

1.5) ผลลัพธ์รายปี (กรณีที่เสนอขอต่อเนื่อง 2 ปีขึ้นไป ขอให้ระบุผลลัพธ์รายปีด้วย)

ลำดับ	ปีที่ส่งมอบ ผลลัพธ์ (ระบุ ปี พ.ศ.)	ผลผลิตที่จะส่งมอบ		
		ผลที่คาดว่าจะได้รับ	จำนวน หน่วยนับ	รายละเอียดผลลัพธ์
1.	2566	อาชีพผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรของผู้สูงอายุในชุมชน	1	พัฒนาให้องค์ความรู้ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่อยู่กับกลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้า ให้ผลิตภัณฑ์เป็นอาชีพหลักของผู้สูงอายุอีก 1 อาชีพใหม่ของชุมชนวัดประชากระบือธรรม

2.	2566	ร้านแบบรถเข็นขายของ “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร”	1	พื้นที่ชุมชนวัดประหาระปือธรรมมี ตลาดนัดวัดประหาระ ทุกวันพุธ และวันอาทิตย์ การมีหน้าร้านแบบ รถเข็นขายของ ที่เป็น “ผลิตภัณฑ์ สมุนไพรอาชีพใหม่” ของชุมชน” จะ ทำให้สร้างมูลค่าเพิ่มกลุ่มอาชีพ และยังส่งผลต่อการสร้างความ น่าสนใจให้กลุ่มนวดกดจุดฝ่าเท้าวัด ประหาระปือธรรม
----	------	---	---	---

1.1.6) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1.1.6.1) การใช้ประโยชน์ในด้านสังคมและชุมชน

(1.1.6.2) การใช้ประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ โอกาสในการเข้าถึงอาชีพในชุมชน ความเท่า

เทียมเชิงสังคม

(1.1.6.3) ผู้นำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

ผู้ใช้	การใช้ประโยชน์
ประชาชน	1) สร้างรายได้เสริมให้กับประชาชนกลุ่มพัฒนาชุมชนเมือง หรือกลุ่มแม่บ้าน ว่างงาน ทำงานในชุมชนระหว่างวัน
	2) ประชาชนมีนวัตกรรมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ
	3) ประชาชนได้เรียนรู้การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพใหม่ของกลุ่มผู้สูงอายุ
ชุมชน	4) ชุมชนมีข้อมูลกลุ่มผู้สูงวัยครบทั้ง 4 ชุมชนเป็นข้อมูลปัจจุบัน
	5) ชุมชนมีนวัตกรรมอาชีพชุมชนเมืองและมีภาคีเครือข่ายสนับสนุนกลไก ช่วยเหลือชุมชนวัดประหาระปือธรรมให้มีความยั่งยืน
หน่วยงานรัฐ	6) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ได้มีส่วนร่วมพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชน เมือง และสามารถนำไปสู่การกำหนดนโยบายการพัฒนาชุมชนเพื่อลดความ เหลื่อมล้ำในชุมชนอื่น ๆ ได้
	7) ได้ภาคีหุ้นส่วนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและ เศรษฐกิจ อีกทั้งได้ร่วมพัฒนากลไกสนับสนุนกลุ่มอาชีพ การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อ สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน
มหาวิทยาลัย	8) งานวิจัยนี้ไปตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือ นานาชาติ

สาขาวิชา/ภาควิชา/ คณะ	9) เป็นพื้นที่ Social Lab ให้นักศึกษสาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
นักวิจัย	10) ผลการวิจัยและบทความวิจัย

1.2) รายละเอียดเนื้อหาตามรูปแบบของ วช. กำหนดที่ต้องการให้รายงาน (รายงานวิจัยและนวัตกรรมเบื้องต้น)

2.1) ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชนวิจัย จากการทำงานที่ต่อเนื่องจากปีที่แล้ว นำมาทำ Baseline Data

2.1.1) สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (ปีที่ 1)

การสำรวจและสัมภาษณ์กับผู้นำชุมชนและฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิตเพื่ออธิบายสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนพร้อมกับผลการวิจัยจากปีที่ 1 ที่เป็นต้นทุนวิจัยสำคัญดังนี้

- 1) กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม
- 2) ผลิตภัณฑ์น้ำมันเขียวพญาภูมิมีการบริหารแบบครบวงจร 8 ขั้นตอน
- 3) คนต้นแบบวัดประชาระบือธรรม ได้แก่ (1) นางอุดม ศรีมงคล (2) นางเทียบ ชัยศรีมาวงศ์ (3) นางเพชรปวีณ์ ธรธัญวงศ์ (4) นางสอน พลยูง (5) คุณนิต สุดสวาท (6) นางคำจันทร์ สอนกระสินธุ์ (7) นายสิทธิชัย เลิศอนันต์ ผู้นำชุมชนวัดประชาระบือธรรม 1 (8) นางประดับศรี ดาราสิขณณ์ ผู้นำชุมชนวัดประชาระบือธรรม 3 (9) นางอุไรวรรณ ศรีประเสริฐ (10) นางชุติสา ศาสตรสาระ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (11) นางนัยนา ยลจ่อหอ (เครือข่ายชุมชนเขตดุสิต) (12) ครูกิ่ง และครูอุ๋งน โรงเรียนวัดประชาระบือธรรม
- 4) ศูนย์การเรียนรู้แบบผสมผสานองค์ความรู้ด้านอาชีพและศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่วัดประชาระบือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
- 5) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ (1) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (2) โรงเรียนวัดประชาระบือธรรม (3) ผู้นำชุมชนวัดประชาระบือธรรม 1-4 (4) อาสาสมัครสาธารณสุข (ออส.) (5) เครือข่ายชุมชนเขตดุสิต (6) ทีมยุวชนภัฏพัฒน์ มรภ.สวนสุนันทา และ (7) กลุ่มอาชีพภัฏพัฒน์วัดประชาระบือธรรม
- 6) การเป็นพื้นที่เขตบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมีความเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมระหว่าง “บวรรม” คือ บ้าน วัด โรงเรียน รัฐ มหาวิทยาลัย

2.1.2) สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (ปีที่ 2)

การสัมภาษณ์กับผู้นำชุมชนและฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต รวมถึงกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัย โดยตั้งหลักคิดในปีที่ 2 ต่อเนื่อง โดยการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เชื่อมต่อใน ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 20 ปี การพัฒนาท้องถิ่น เชื่อมประสานกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างผลงานวิชาการสู่การยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่าง ยั่งยืน และ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความสัมพันธ์ เชื่อมโยงเครือข่ายและท้องถิ่น โดยการเชื่อมงาน บูรณาการกับท้องถิ่นตามพื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยคือ เขตดุสิต กรุงเทพมหานครด้วยยุทธศาสตร์ กรุงเทพมหานครด้านที่ 6 มหานครเศรษฐกิจและการเรียนรู้ ในประเด็นศักยภาพในการส่งเสริมอาชีพ ผ่านกระบวนการวิจัย (Design Thinking) เพื่อยกระดับกลไก (Mechanism Design) ในการสนับสนุน กลุ่มอาชีพชุมชนเมืองเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นการสร้างอาชีพจากสังคมฐานรากให้เป็นต้นแบบชุมชนด้าน การเรียนรู้ สร้าง ถ่ายทอดและฝึกอบรมโดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกันกับภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการแบบบูรณาการจนเกิดความเข้มแข็งให้กับประชาชน

โดยสำรวจข้อมูลพบว่า ในชุมชนวัดประจักษ์ศิลปาคม ปี 2565 ข้อมูลจากฝ่าย พัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานครพบว่า ข้อมูลผู้สูงอายุทั้งเขต ดุสิต 11,748 ราย แต่ผู้สูงอายุในชุมชนวัดประจักษ์ศิลปาคม 1 ที่ขึ้นทะเบียนไว้จำนวน จำนวน 72 ราย ชุมชนวัดประจักษ์ศิลปาคม 2 จำนวน 130 ราย ชุมชนวัดประจักษ์ศิลปาคม 3 จำนวน 100 ราย และชุมชนวัดประจักษ์ศิลปาคม 4 จำนวน 57 ราย รวม 359 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2565) โดยมีการจัดสนทนากลุ่ม (Focus groups) กับผู้อำนวยการเขตดุสิต และฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ได้พบว่า ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับเบี้ยยังชีพประจำทุกเดือน โดยไปรับที่สำนักงานเขตดุสิตหรือโอน เข้าบัญชีก็ได้มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 600 -1,000 บาท นอกจากนี้ยังพบกลุ่มปฏิบัติการวิจัยมี รายละเอียดพื้นฐานโดยภาพรวมใน **มิติเศรษฐกิจ** ดังนี้

กลุ่มปฏิบัติการวิจัย	รายได้	ทรัพย์สิน/การออม	การประกอบอาชีพ	ความมั่นคงในการดำรงชีวิต
(1) กลุ่มผู้สูงอายุ 20 คน	เบี้ยยังชีพจากรัฐ 600-1,000 บาท	-บ้านเช่ามากกว่า บ้านส่วนตัว -ไม่มีเงินออมส่วนตัว เงินออมเป็น ของลูกหลานที่ทำงานนอกชุมชน	ไม่มีงานทำ	มีที่อยู่อาศัย และลูกหลานคอยจุน เจือ (ไม่เพียงพอในการดำรงชีพ) ต้องประหยัดให้มากที่สุด
(2) อาสาสมัครสาธารณสุข 5 คน	1000 บาทต่อเดือน (ค่าตอบแทน) จากศูนย์ 38 สาธารณสุข	-บ้านเช่าและบ้านส่วนตัว -ไม่ได้ออม ใช้จ่ายทุกเดือน (จ่ายที่ จำเป็น)	-จิตอาสา -เป็นแม่บ้าน	-มีที่อยู่อาศัยมั่นคง (แต่เป็นบ้าน เช่า) มีเพียงไม่กี่คนที่มีบ้านส่วนตัว -ลูกหลานดูแล
(3) ผู้นำชุมชน 4 คน	-ไม่มีเงินเดือนจากรัฐ -มีเงินเกษียณอายุ 1 คน (ชุมชน 3)	-บ้านเช่าที่มีเลขที่บ้านในชุมชนอยู่ อาศัยมากกว่า 50 ปีขึ้นไป -มีเงินออมเล็กน้อย ขึ้นต่ำเดือนละ 500 บาท (แต่ไม่แน่นอน)	การตั้งเบิกเงินสนับสนุน กิจกรรมชุมชน มีเกณฑ์ ได้แก่ -ชุมชนขนาดเล็ก 5,000 บาท -ชุมชนขนาดกลาง 7,500 บาท -ชุมชนขนาดใหญ่ 10,000 บาท (ดูแลชุมชนเป็นงานหลัก) ชุมชน ที่ 1 มีร้านค้าขายเล็กน้อย	-มีที่อยู่อาศัย (เช่าที่วัดระยะยาว) -มีบ้านส่วนตัว 3 คน (ปร.ชุมชน 2-3-4) -มีลูกหลานคอยดูแลและมีการเปิด ร้านค้า (ชุมชน 1) นอกนั้นไม่มี อาชีพที่สะท้อนความมั่นคง
(4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองใน ตำแหน่งรองประธานชุมชน และ เลขานุการทั้ง 4 ชุมชน จำนวน 8 คน	ไม่มีเงินเดือนจากรัฐ รายได้จากลูกหลานและ ร้านค้าขาย	-บ้านเช่า (ส่วนใหญ่) มีบ้านส่วนตัว เป็นส่วนน้อย	มีบางคนทำงานนอกชุมชน ส่วน ใหญ่ไม่มีงานทำเป็นหลัก เป็นจิต อาสาพัฒนาชุมชนระหว่างวัน	มีบ้านเช่า และบ้านส่วนตัว มีเพื่อนบ้านรู้จักกัน พึ่งพาอาศัยกัน ในชุมชนได้บ้าง
(5) กลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้าวัด พระราชระบือธรรม 3 คน	รายได้เดือนละ 3,000- 5,000 บาทต่อ 1 คน ตามที่ตนเองได้เสนอนวด	-2 คนมีบ้านเช่าพื้นที่วัดประชา ระบือธรรม -1 คนมีบ้านเช่า และบ้านส่วนตัวใน พื้นที่อื่น (อำเภอบางใหญ่)	นวดไทย (กลุ่มอาชีพภักพัฒนาวัด พระราชระบือธรรม) ผลิตภัณฑ์ (กลุ่มดุสิตระบือ ธรรม)	มั่นคง (ทำอาชีพมานานกว่า 10 ปี)

ชุมชนเคยมีปัญหาร่วมกันคือ ความต้องการของเยาวชนการสร้างรายได้เสริม ต้องการเพิ่มองค์ความรู้ด้านสมุนไพรผลิตภัณฑ์ครบวงจร และอยากให้มีการลดช่องว่างการเข้าถึงระหว่างรัฐและประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ยังมีการขับเคลื่อนในกลุ่มอาชีพและการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรพร้อมกับการประสานงานกับหน่วยงานรัฐอยู่ในปัจจุบัน แต่ที่น่าสนใจที่สุดจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนวัดประหาระปือธรรม 1-4 และรักษาการหัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม พบว่า ชุมชนมีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีชื่อเสียงในเขตดุสิต ซึ่งสำนักงานเขตดุสิตได้เลือกกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางแผนเป้าหมายและความต้องการร่วมกันในปีที่ 2 ออกแบบนวัตกรรมอาชีพให้ผู้สูงอายุสร้างรายได้เสริม สนับสนุนและพัฒนาในกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุพึ่งตนเองในด้านเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำในด้านเศรษฐกิจและโอกาสในการสร้างอาชีพของชุมชน พร้อมกับการเรียนรู้บริหารจัดการกลุ่มอาชีพ จนเกิดผลการตั้งเป็น 1 ศูนย์ต้นแบบคือ การนวดกดจุดฝ่าเท้า การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร และศูนย์ดิจิทัลชุมชนในอนาคต

อนึ่งข้อมูลสำคัญที่พบเมื่อสำรวจและสอบถามกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชนและฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ สำนักงานเขตดุสิตลงในรายละเอียดของมิติสังคมและสวัสดิการ พบว่า มีกลุ่มผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรมส่วนตัวสูงและการคิดว่าตนเองมีทุนทรัพย์มากกว่ากลุ่มผู้สูงอายุโดยทั่วไปจึงพบว่ามีการเลือกรับบริการแตกต่างกันตามชนชั้นฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งมีอยู่เพียงร้อยละ 40 ที่อาศัยอยู่ในชุมชนวัดประหาระปือธรรมทั้ง 4 ชุมชน ซึ่งสวัสดิการของกลุ่มคนเหล่านี้จะมีที่อยู่เป็นบ้านเดี่ยว ส่วนตัวไม่ได้ปลูกติดกับผู้อาศัยอื่น ๆ จะเลือกไปรับสวัสดิการของภาคเอกชนที่ดีกว่าของภาครัฐ แต่มีผู้สูงอายุในชุมชนร้อยละ 60 รับบริการของสวัสดิการชุมชนที่จัดสรรให้ ซึ่งในชุมชนมีศูนย์สุขภาพชุมชนตั้งอยู่ทั้ง 4 ชุมชน มีอาสาสมัครสาธารณสุข (ออส.) คอยดูแลอยู่เป็นประจำ นอกนั้นไม่พบว่าในชุมชนมีสวัสดิการใด ๆ ให้กับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ชุมชนมีความเสี่ยงและภัยคุกคามทางสังคมทั้งยาเสพติดและอบายมุขอยู่ในชุมชน ตอนนี้**ประธานชุมชนมีความกังวลใจกับนโยบายกัญชาเสรีที่จะส่งผลต่อลูกบ้าน เยาวชน เด็กนักเรียนในชุมชนอย่างยิ่ง** ประชาชนในชุมชนรวมถึงผู้นำชุมชนมีระดับความเชื่อมั่นและพอใจในคุณภาพชีวิตของตนเองอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ (เพราะคำตอบที่ตอบเช่นเดียวกันทุกคน คือ ไม่ค่อยพอใจกับการดำรงชีวิต การทำมาหากิน ค่าครองชีพที่แพง ไม่มีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ มีแต่รายจ่ายทุกวันที่มีระดับมากขึ้นกว่ารายรับที่เข้ามาเพียงบางวันเท่านั้น)

การทำงานในเชิงพื้นที่จะเป็นไปด้วยความสะดวกมากขึ้นเนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้ทำความร่วมมือกับสำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นำโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินาถ ตรีวิบูลย์ อธิการบดี ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจกับสำนักงานเขตดุสิต นำโดย นายธานี นรินทร์ เนียมหอม

ผู้อำนวยการเขต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ศึกษาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงาน ช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ การเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการ และภารกิจงาน ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสำนักงาน

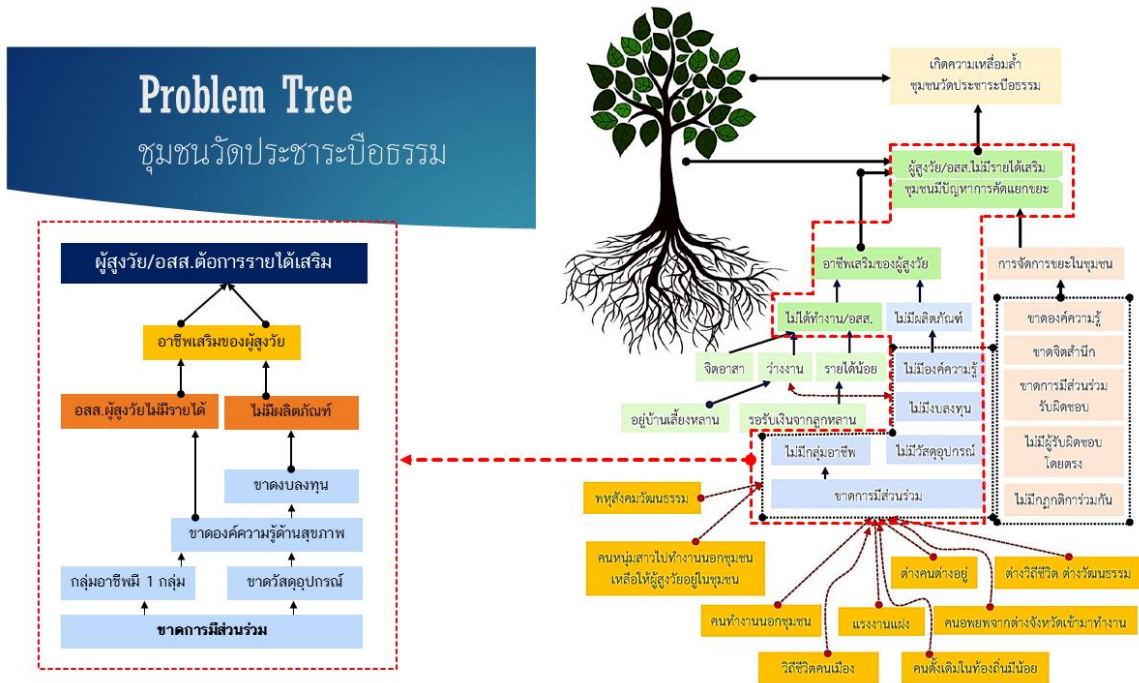
การทำความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทากับสำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

เก็บข้อมูลความต้องการและปัญหาพร้อมกับฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ สำนักงานเขตดุสิต และผู้สูงอายุ

2.2) นำข้อมูลมาวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชนวิจัย ด้วย Problem Tree เพื่อตั้งเป็นคำถามวิจัย

2.2.1 (ปีที่ 1) พื้นที่วัดประชากระปือธรรม ได้วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า มีรูปแบบและข้อมูลของต้นไม้ปัญหา (Problem Tree Analysis) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาเจาะถึงรากเหง้า ก่อนเริ่มทำการวางแผนงาน ทำโครงการที่เน้นการมีส่วนร่วม โดยมีภาพของพื้นที่ชุมชนวัดประชากระปือธรรม 1-4 ดังนี้

ภาพ Problem Tree ชุมชนวัดประชากระปือธรรม

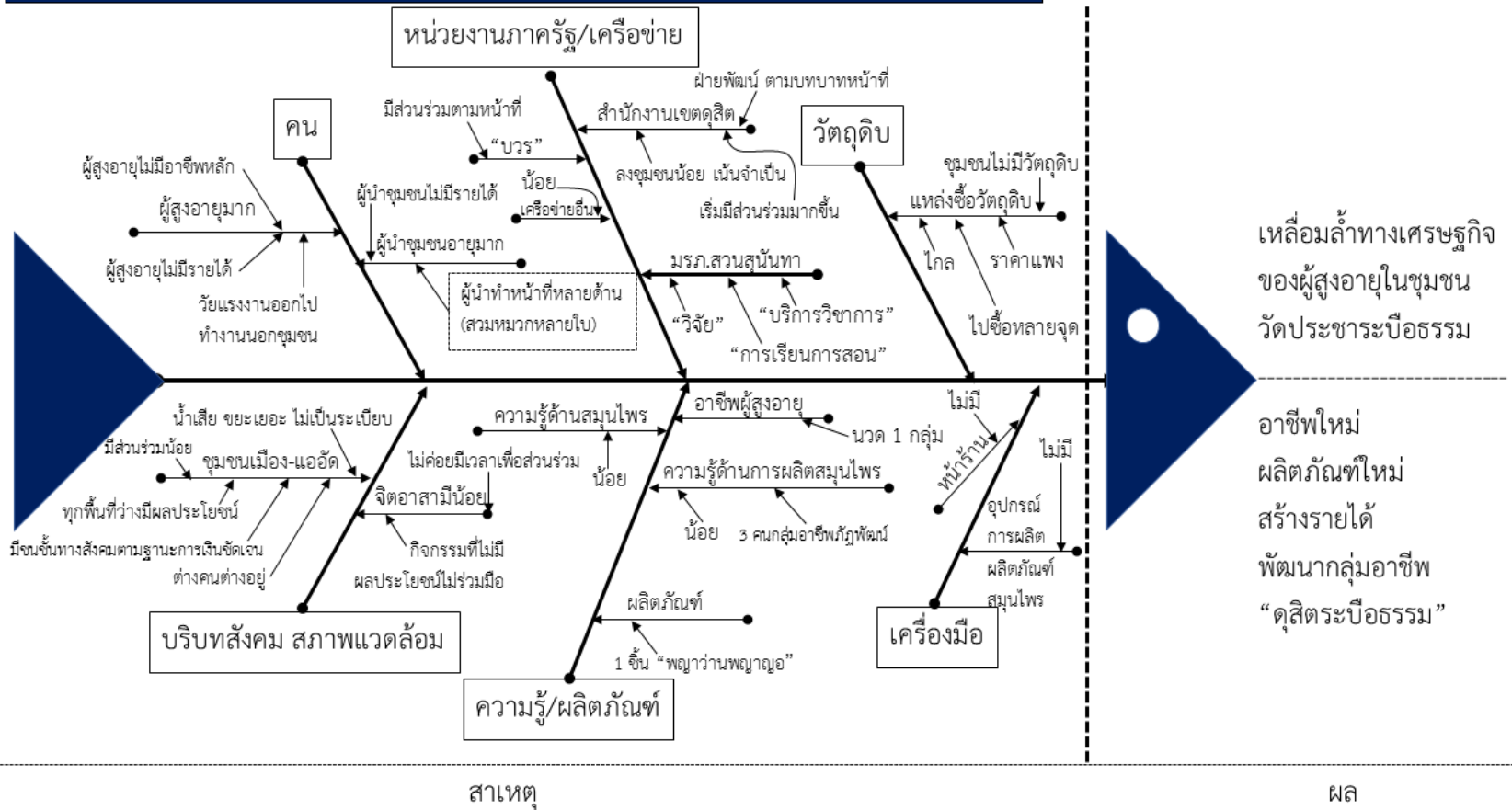
ที่มา: ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนตและคณะ (2564)

2.2.2 (ปีที่ 2) สถานการณ์ปัญหาและความต้องการเพิ่มเติมจากการวิจัยปีที่ 1 ได้มาซึ่งคำถามสำคัญที่ว่า ปัญหาที่ต้องลด แก้ไขความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การสร้างรายได้เสริมให้กับผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน และกลุ่มอาชีพภักพัฒนาวัดประชากระปือธรรม ต่อยอดให้กับกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม คือ การออกแบบอาชีพใหม่สำหรับผู้สูงอายุในชุมชนวัดประชากระปือธรรม ซึ่งจากการระดมสมองเพื่อค้นหาสาเหตุและผลของปัญหาและความต้องการที่ได้เมื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างอาชีพใหม่ทำผลิตภัณฑ์ใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการและให้เหมาะสมกับบริบทเดิมที่มีอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้าอยู่แล้วด้วยการใช้เครื่องมือผังก้างปลา (Fish bone diagram) หรือ อิชิกาวา (Ishikawa diagram) เป็นผังโครงสร้างสาเหตุและผล เพื่อให้ค้นหาสาเหตุของปัญหา เข้าใจในกระบวนการ จัดลำดับความสำคัญ ให้เป็นแนวทางในการ

พัฒนาคุณภาพให้กับผลิตภัณฑ์ในการออกแบบอาชีพใหม่ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน ด้วยกลุ่มปฏิบัติการวิจัยที่ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้สูงอายุ 20 คน (2) อาสาสมัครสาธารณสุข 5 คน (3) ผู้นำชุมชน 4 คน (4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองในตำแหน่งรองประธานชุมชน และเลขานุการทั้ง 4 ชุมชน จำนวน 8 คน และ (5) กลุ่มอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้าวัดพระธาระบือธรรม 3 คน ดังภาพดังต่อไปนี้

วิเคราะห์โครงสร้างสาเหตุและผลตามแบบผังก้างปลา หรือ Ishikawa Diagram กรณี ชุมชนวัดประชาราษฎร์ธรรม

ปัญหา

ภาพ Fishbone Diagram ชุมชนวัดประชาราษฎร์ธรรม

2.3) นำผลการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชนวิจัย มาทำ Logical Framework เพื่อทำ Outcome Mapping ตามรูปแบบไฟล์ที่ส่งมา โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รับจากชุมชนวัดประชากรบือธรรม นำมาทำออกแบบ Outcome Mapping ได้ผลดังภาพต่อไปนี้

Outcome Mapping : แผนที่ผลลัพธ์

โครงการ : การออกแบบนวัตกรรมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนวัดประชากรบือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

Outcome หรือ ผลลัพธ์ : ผลลัพธ์ คือ ผลจากการนำผลผลิตจากงานวิจัย ไปใช้ประโยชน์โดยกลุ่มเป้าหมาย (User) ทำให้มีการเปลี่ยนแปลง (Change) พฤติกรรม การยอมรับด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ

Input : ปัจจัยนำเข้า	Process: กระบวนการ	Output: ผลผลิต	Outcome: ผลลัพธ์		Impact
			Partner/User/Beneficiaries	Change	
ปัจจัยที่ขับเคลื่อนให้งานวิจัยดำเนินการสำเร็จและสร้างผลกระทบต่อสังคม	กระบวนการทำงานวิจัยตั้งแต่เริ่มค้นหาคำโจทย์จนกระทั่งเสร็จสิ้นการวิจัย	ผลที่เกิดขึ้นจากโครงการวิจัย โดยตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้	ภาคีร่วมทำงาน/ผู้ใช้/ผู้ได้รับประโยชน์	ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นพิจารณาตาม Partner/User/Beneficiaries	การเปลี่ยนแปลงจากผลลัพธ์ในวงกว้าง มีทั้ง ทางตรง/ทางอ้อม, เชิงบวก/เชิงลบ, ตั้งใจ/ไม่ตั้งใจให้เกิด
<p>1. ผู้นำทั้ง 4 ชุมชนเข้มแข็งร่วมทำงานวิจัย/ องค์ความรู้ด้านกรนวด/ กลุ่มอาชีพตุลิตระบือธรรม/ บ้าน วัด โรงเรียนเข้มแข็ง/ ตลาดนัดวัดประชากรบือธรรม/ ชมรมผู้สูงอายุมีความเข้มแข็ง / สำนักงานเขตดุสิตให้ความร่วมมืออย่างดี</p> <p>2. ผลผลิตที่นำมาผ่านเชี่ยวชาญมีการบริหารแบบครบวงจร 8 ขั้นตอน/มีกลุ่มอาชีพตุลิตระบือธรรม/มีองค์ความรู้ด้านการนวดและผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>3. งบประมาณการวิจัย: 300,000 บาท</p> <p>4. บุคลากร : นักวิจัย 9 ท่าน มรภ.สวนสุนันทา</p> <p>5. ระยะเวลาการวิจัย: 1 ปี</p>	<ul style="list-style-type: none"> กิจกรรมที่ 1: จัดกิจกรรมสนทนากลุ่มย่อยกับผู้สูงอายุกลุ่มปฏิบัติการวิจัยจาก (1) กลุ่มผู้สูงอายุ 20 คน (2) อาสาสมัครสาธารณสุข 5 คน (3) ผู้นำชุมชน 4 คน (4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองในตำแหน่งรองประธานชุมชน และเลขานุการทั้ง 4 ชุมชน จำนวน 8 คน และ (5) กลุ่มอาชีพนวดคจุดฝ่าเท้าวัดประชากรบือธรรม 3 คน รวม 40 คน กิจกรรมที่ 2: ประชุมร่วมเฉพาะตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ 20 คนและกลุ่มอาชีพนวดคจุดฝ่าเท้าวัดประชากรบือธรรม 3 คน เพื่อร่วมประชุมกับวิทยากรด้านการออกแบบลักษณะที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนวัดประชากรบือธรรม กิจกรรมที่ 3: จัดอบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเดิม ผลิตเพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ กิจกรรมที่ 4: สัมภาษณ์กลุ่มภาคีหน่วยงานในพื้นที่เพื่อค้นหาความสัมพันธ์และบทบาทที่จะเป็นการสนับสนุนนวัตกรรมอาชีพชุมชนให้กับผู้สูงอายุในชุมชนวัดประชากรบือธรรม กิจกรรมที่ 5: จัดออกแบบหน้าร้านค้ารถเข็น สติกเกอร์ สลากผลิตภัณฑ์ใหม่ ทดลองจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรกับผู้สูงอายุกลุ่มปฏิบัติการวิจัย 	<p>เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ และต่อยอดจากผลิตภัณฑ์น้ำมันเขียวพญาญอ เป็นยาหม่องพญาว่านพญาญอ ครีมนวดตุลิตระบือธรรม/เกิดลวดลายอัตลักษณ์ใหม่สำหรับหน้าร้านค้ารถเข็น / “ทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร” อาชีพใหม่ของชุมชนวัดประชากรบือธรรม /ระบบกลไกการเรียนรู้การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุ</p>	<p>ผู้ใช้ประโยชน์ 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ / อาสาสมัครสาธารณสุข / ผู้นำชุมชน / ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร / กลุ่มอาชีพนวดคจุดฝ่าเท้าวัดประชากรบือธรรม</p> <p>ทีมวิจัยชุมชน 5 คน</p> <p>คนในชุมชน 20 คน</p> <p>BP (1) นักวิชาการ มรภ.สวนสุนันทา จำนวน 9 คน</p> <p>BP (2) อาสาสมัครสาธารณสุข 5 คน</p> <p>BP (3) กลุ่มอาชีพนวดคจุดฝ่าเท้าวัดประชากรบือธรรม 3 คน</p> <p>SP (1) ฝ่ายพัฒนา เขตดุสิต</p>	<p>การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีหลายรูปแบบ เช่น ความรู้/ ความตระหนัก/ทัศนคติ/พฤติกรรม/รายได้/ กระบวนการทำงาน/ การได้รับการยอมรับ/ แรงบันดาลใจ เป็นต้น และอาจเกิดขึ้นในระยะเวลาที่แตกต่างกัน</p> <p>กระบวนการทำงานและการได้รับการยอมรับอาชีพใหม่</p> <p>สร้างรายได้ลดเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจทั้งพวตนเองยั่งยืน</p> <p>BP (1) การสร้างอาชีพ สร้างอัตลักษณ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ ได้ภาคี</p> <p>BP (2) เกิดองค์ความรู้การผลิตสมุนไพรใหม่เพิ่มขึ้น</p> <p>BP (3) ต่อยอดอาชีพใหม่ได้</p> <p>SP (1) ภาคีภา</p>	<p>ผลกระทบ 2 ประเภทได้แก่</p> <p>(1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สมาชิกกลุ่มอาชีพตุลิตระบือธรรมที่ประกอบการอาชีพ“ทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร” อาชีพใหม่ของชุมชนวัดประชากรบือธรรม เกิดรายได้ รายสัปดาห์ รายได้เดือนและรายปี (ทำบัญชีไว้) สามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ</p> <p>(2) ผลกระทบทางสังคม เกิดการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เป็นโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยลดการกีดกันหรือแบ่งพรรคแบ่งพวก และประเด็นสำคัญคือหน่วยงานรัฐ สำนักงานเขตดุสิตให้ความสำคัญในการเข้ามาเป็นภาคีในการขับเคลื่อนอาชีพของผู้สูงอายุในชุมชนวัดประชากรบือธรรมต่อยอดงานวิจัย</p>

กำหนดช่วงเวลาของงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงช่วงเวลาที่เราคิดว่าเกิดผลกระทบ (กรณี Ex-ante) หรือ ถึงช่วงเวลาที่เราพิจารณาศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงหลังจากโครงการเสร็จสิ้น (ex-post)

2.4) วิเคราะห์บทบาทภาคีหน่วยงาน (Stakeholder Analysis) รวมทั้งการทำงานร่วมกับโหนด CBR ด้านใดบ้าง นำมาออกแบบการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุผลที่คาดว่าจะได้รับ

ภาคีหน่วยงาน	บทบาทการทำงานร่วมเพื่อเป้าหมายการวิจัย
(1) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	เป็นผู้ร่วมวิจัย เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาอาชีพ และสร้างรายได้ เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุ ร่วมทำงานขับเคลื่อนกลุ่มอาชีพใหม่และผลักดัน ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้มีชื่อเสียงในระดับเขตดุสิต
(2) โรงเรียนวัดประหาระปิอธรรม	ร่วมให้ข้อมูลสำคัญ และนำการพัฒนาเยาวชน นักเรียน มาร่วมกิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ และใช้เครื่องมือการสื่อสารประชาสัมพันธ์กลุ่ม อาชีพและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสร้างช่องทางให้ เกิดการสร้างรายได้
(3) อาสาสมัครสาธารณสุข (ออส.) ผู้สูงอายุ	เป็นผู้ขับเคลื่อนปฏิบัติการวิจัยหลักในการ ออกแบบอาชีพใหม่ และทำผลิตภัณฑ์ใหม่แบบ ครบวงจร
(4) ผู้นำชุมชนวัดประหาระปิอธรรม 1-4	เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และร่วมวิจัยในการปฏิบัติ การวิจัยในชุมชน (ผู้นำสำคัญมากในชุมชนวัด ประหาระปิอธรรม) เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผลการวิจัยตั้งแต่ต้นน้ำสู่ ปลายน้ำจนเกิดอาชีพใหม่และเกิดรายได้ ร่วมกับ กลุ่มอาชีพพัฒนาวัดประหาระปิอธรรม สร้าง ร้านแบบรถเข็นขายของ “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร”
(5) กลุ่มอาชีพพัฒนาวัดประหาระปิอธรรม	ปฏิบัติการวิจัยทำอาชีพใหม่เป็นกลุ่มที่เริ่มต้นแบบที่ เริ่มทำอาชีพใหม่ ในรูปแบบร้านแบบรถเข็นขาย ของ “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร” อยู่ประจำตลาดนัดวัด ประหาระปิอธรรม
(6) ชมรมผู้สูงอายุวัดประหาระปิอธรรม 43 ชุมชน	เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อน องค์ความรู้แต่ละกิจกรรมไปสู่ผู้สูงอายุในชุมชนทั้ง 43 ชุมชน

	เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านผู้สูงอายุ และค้นหาผู้สูงอายุ อาหารที่มีกำลังและกล้าตัดสินใจร่วมสร้างอาชีพ ใหม่ในชุมชนวัดพระชาระปิธธรรม
(7) วัดพระชาระปิธธรรม	เป็นพื้นที่ทดลองขายและตั้งรถเข็นขายผลิตภัณฑ์ สมุนไพร
(8) สาขาการจัดการพัฒนาสังคม ภาค สังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์มจร. สวนสุนันทา	เข้าร่วมเป็นทีมภาคสนามและกลไกทำงานวิจัย เชื่อมโยงระหว่างนักวิจัย ภาครัฐ และประชาชน และใช้เป็นพื้นที่ห้องเรียนชุมชน ช่วยผู้สูงอายุใน การทำผลิตภัณฑ์และร่วมออกแบบอาชีพใหม่ที่ เหมาะสมกับผู้สูงอายุตามความต้องการของชุมชน
(9) การทำงานร่วมกับโหนด CBR	ที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ เฉพาะกรณี ที่แก้ไขปัญหาในระยะยาว

2.5) ทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย (ระบุหัวข้อ) นำมาสร้างกรอบแนวคิด ทฤษฎีการวิจัย [กรอบแนวคิดที่ 1]

หัวข้อวิจัย: การออกแบบนวัตกรรมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนวัดพระชาระปิธธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยนำวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม (Participation)

“การมีส่วนร่วม” เป็นกระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตัวเอง เน้นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันกับประชาชน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชนแก้ไขร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (Erwin, W., 1976) ยังคงสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมในการพบปะสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม (Reeder, W.W., 1974) แนวคิดที่สำคัญของการมีส่วนร่วมครั้งพิจารณามิติการมีส่วนร่วมการพัฒนาที่กล่าวถึงนิยามและองค์ประกอบไว้ว่า การมีส่วนร่วมต้องพิจารณา 3 มิติ ได้แก่ ลักษณะการมีส่วนร่วมพิจารณาจาก 4 องค์ประกอบได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ(4) การมีส่วนร่วมประเมินผล (Cohen, J. & Uphoff, N., 1980)

ผู้ที่ควรมีส่วนร่วมประกอบด้วย (1) ประชาชนในท้องถิ่น (2) ผู้นำท้องถิ่น (3) บุคลากรของรัฐบาล และ (4) บุคลากรชาวต่างชาติที่ทำงานในท้องถิ่น นอกจากนี้ต้องอธิบายรวมถึงพฤติกรรมที่เข้าไปมีส่วนร่วมได้ทำอย่างไรบ้าง ได้แก่ (1) การริเริ่มการมีส่วนร่วมมาจากด้านบนหรือด้านล่าง (2) การมุ่งใจในการเข้าร่วมมีความสมัครใจหรือบีบบังคับ (3) โครงสร้าง (4) ช่องทางของการมีส่วนร่วม เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการโดยตรงหรือทางอ้อม ควรให้ความสำคัญกับ 5) ระยะเวลาและ (6) ขอบเขตการมีส่วนร่วม แบบต่อเนื่องและไม่ว่าจะเป็นการขยายไปในวงกว้างหรือแคบ ๆ (7) การเสริมสร้างพลังอำนาจ โดยชี้ให้เห็นว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในชุมชนทั้งหมดได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินการพัฒนาเพื่อเป็นการร่วมรับผลประโยชน์

และร่วมลงทุนลงแรง (อรพินท์ สฟโซคชัย, 2538) พิจารณาการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโดยสมัครใจของประชาชนต่อโครงการใดโครงการหนึ่ง ซึ่งเป็นโครงการสาธารณะต่าง ๆ รวมถึงการเกิดให้ประชาชนมีทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จะเข้าร่วมในการแก้ปัญหาทางสุขภาพ มีความรับผิดชอบ ในการสำรวจตรวจสอบ ความจำเป็นเรื่องสุขภาพอนามัย การระดมทรัพยากรท้องถิ่น และเสนอแนะแนวทางแก้ไขใหม่ ๆ (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2533) นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านที่ร่วมสะท้อนความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจะต้องเป็นการมีส่วนร่วมที่ประชาชนเป็นตัวตั้งให้เป็นเจ้าของโครงการ ส่วนบุคคลภายนอกเป็นฝ่ายสนับสนุนชาวบ้านเป็นผู้วางแผนดำเนินตามรูปแบบและวิธีการที่ชาวบ้านคุ้นเคยตัดสินใจเมื่อต้องการทางเลือกแบบต่างๆในการแก้ปัญหาภูมิรัฐภูมิปัญญาและภูมิธรรมรวมทั้งด้านตัวบุคคลในการระดมความคิดในการแก้ปัญหาต้องมาจากชุมชนเป็นส่วนใหญ่รวมทั้งเป็นผู้แก้ไขข้อผิดพลาดหรือความขัดแย้งอันอาจเกิดขึ้นตามวิธีการของตัวเองด้วย (กาญจนา แก้วเทพ, 2538) ยังหมายรวมการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบทั้งตัวประชาชนเอง (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2536) โดยที่กระบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกันที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วมมีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง หรือดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจมติชนไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรือการดำเนินงานกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน (ดิเรก ฤกษ์ห่วย, 2524) นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการทำงานร่วมของชุมชนโดยการที่ประชาชนในชุมชนเข้ามามีบทบาทในการกระทำบางสิ่งบางอย่างร่วมกับคณะกรรมการของชุมชนทั้งในเรื่องของการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงาน การค้นหาสาเหตุปัญหา การร่วมกันวางแผน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ การติดตามประเมินผล และการร่วมรับผิดชอบซึ่งการกระทำทุกอย่างมักสะท้อนเป้าหมายสำคัญคือความต้องการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เกิดความสันติขึ้นในชุมชน (ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด, 2552) สิ่งสำคัญที่สุดเมื่อกล่าวถึงคำว่ามีส่วนร่วม จึงกล่าวถึง การมีส่วนร่วมที่เป็นกระบวนการเชื่อมต่อกิจกรรมที่สอดประสานกันอย่างลงตัวของตัวกิจกรรม ของประชาชน ของชุมชน โดยเริ่มแต่กระบวนการร่วมรับรู้ เข้าใจ ร่วมคิดวิเคราะห์ สังคมเคราะห์ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจหาทางแก้ไข พัฒนา ปรับปรุง ร่วมลงมือทำปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมทำ จนก่อให้เกิดความเข้มแข็ง หรือการเปลี่ยนแปลงทางหนึ่งทางใดได้ ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นเป็นพลังบางอย่างที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนงานได้ให้สำเร็จสมบูรณ์ (ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด, 2559) ในมิติการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นได้ถูกอธิบายความหมายไว้ว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ นโยบาย กระบวนการบริหารและตัดสินใจของท้องถิ่นเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมอย่างแท้จริง โดยตั้งแต่เริ่มต้นไปจนจบสิ้น กล่าวคือเริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเอง ร่วมคิดด้วยกัน ร่วมกันวางแผนดำเนินงาน ร่วมดำเนินงาน ร่วมกันติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ ภายใต้เงื่อนไขความเต็มใจและความตั้งใจ ความเสมอภาคและขีดความสามารถของแต่ละบุคคล และเสรีภาพในการตัดสินใจ (อรทัย ก๊กผล, 2552)

ในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสังคมแห่งความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นที่ผลกระทบนาข้าวและนาเกลือด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี” ผู้วิจัยจึงสรุปนิยาม

พบว่า การมีส่วนร่วมหรือการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง พฤติการณ์ของบุคคลในการรวมตัวกันกระทำกิจกรรมที่มีเป้าหมายร่วมกันทำจึงสำเร็จโดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการเชื่อมต่อกิจกรรมที่เกิดการร่วมรับรู้ เข้าใจ ร่วมคิดวิเคราะห์ สังคมเคราะห์ ร่วมวางแผน ออกแบบแนวทางกิจกรรม ผู้รับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจหาทางแก้ไข พัฒนา ปรับปรุง ร่วมลงมือทำปฏิบัติ ลงทุนทั้งเวลา สถานที่ บุคคล ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมมือ นอกจากนี้ต้องร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันทำเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทุกคนที่มาเข้าร่วมมีบทบาทหน้าที่ทำงานให้เกิดความต่อเนื่องจนเป็นพลังกลุ่ม พลังชุมชน พลังประชาชนบางอย่างก่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานได้ให้สำเร็จสมบูรณ์ (ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด, 2560) ส่วนในการวิจัยเรื่อง “กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาชุมชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของประชาชน 3 จังหวัดยากจนชนภาคเหนือภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ผู้วิจัยจึงสรุปนิยามว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการเป็นขั้นตอนของพฤติกรรมเชิงสังคมของมนุษย์ที่ต้องการทำงานด้วยกัน ช่วยเหลืองานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยเริ่มทำตั้งแต่การรับรู้ ความเข้าใจที่ตรงกัน การคิด วิเคราะห์ ออกแบบ วางแผน ลงมือทำ รับผิดชอบร่วมกัน รับผลประโยชน์ ติดตาม ประเมินผล แก้ไข ร่วมมือร่วมใจกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้ความเอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน สามารถนำทางไปสู่ความสำเร็จในเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสามารถแก้ไขความเหลื่อมล้ำได้ถ้าเราใช้การมีส่วนร่วมของประชาชนให้ร่วมรับผลอย่างเท่าเทียมกัน (ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด, 2561) นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาทุนมนุษย์และการพัฒนาชีวิตความพอเพียงในหมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง 54 หมู่บ้าน ใจความว่า การแสดงออกมามีบทบาท หน้าที่ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ต่างคนต่างออกแรงร่วมด้วยช่วยกัน ร่วมมือร่วมใจในการทำตามหน้าที่ของตัวเองในหมู่บ้านที่ตนอาศัยอยู่ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน คิด ทำ รับ แบ่งปันกัน (ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด, 2562)

เมื่อกล่าวถึงการมีส่วนร่วมที่เป็นเป้าหมายสำคัญที่เป็นผลการวิจัยปีที่ 1 พบว่า ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนวัดประหาระบือธรรมยังมีด้านการมีส่วนร่วมวางแผนกับผู้นำชุมชนในการพัฒนาอาชีพและกิจกรรมสร้างรายได้ให้กับประชาชนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงต้องให้บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมวางแผนในการทำงานกับผู้นำชุมชนมากขึ้น จึงต้องมีการผลักดันให้ผู้สูงวัยมาร่วมวางแผนในการพัฒนาอาชีพหรือมีบทบาทกับศูนย์การเรียนรู้มากขึ้น โดยการมีส่วนร่วมจะต้องมี 7 กระบวนการ ได้แก่ 1) กระบวนการแรกร่วมคิด 2) กระบวนการที่สองร่วมออกแบบความคิด 3) กระบวนการที่สามร่วมวางแผน กำหนดเป้าหมาย เลือกคน 4) กระบวนการที่สี่ร่วมลงมือทำงาน 5) กระบวนการที่ห้าร่วมกันรับผลลัพธ์ 6) กระบวนการที่หกประเมินผลและใช้ประโยชน์ 7) กระบวนการสุดท้ายร่วมกันถอดบทเรียน และติดตามต่อเนื่อง

2. การออกแบบ (Design)

การออกแบบ (Gesign) หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ปรับปรุง ดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้น เปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิม การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นรูปแบบผลงาน ที่ผู้คนสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ ซึ่งการออกแบบครอบคลุมถึงการออกแบบวัตถุ ระบบหรือปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ การคิดเชิงออกแบบ (design thinking) ต้องพิจารณาด้าน สุนทรียศาสตร์ ประโยชน์ใช้สอย หลักเศรษฐศาสตร์ และมุมมองสังคมการเมือง ทั้งในสิ่งที่ออกแบบและขั้นตอนการออกแบบ การออกแบบอาจเกี่ยวข้องกับการค้นหาข้อมูล ความคิด การทำแบบจำลอง การปรับแก้แบบแบบมีปฏิสัมพันธ์ และการรีออกแบบใหม่ (re-design) (Brinkkemper, 1996)

นอกจากนี้การออกแบบคือการเลือกและการจัดสิ่งต่าง ๆ ให้มีระเบียบและความงาม การรวบรวมส่วนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์เข้าด้วยกัน (Golestein, 1968; Bevin,1980) นอกจากนี้การออกแบบ ยังหมายถึงการรู้จักวางแผน เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบ และลงมือทำตามที่ต้องการ การรู้จักเลือกวัสดุ วิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบ และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิดตามความคิดสร้างสรรค์ ส่วนประกอบให้มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ ยังบ่งชี้ถึงการปรับปรุงรูปแบบผลงานที่มีอยู่แล้ว หรือสิ่งต่างที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสม ให้มีความแปลกความใหม่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ยังเป็นสิ่งที่มีอยู่ในความนึกคิด อันอาจจะเป็นโครงการหรือรูปแบบที่นึกออกแบบกำหนดขึ้นด้วยการจัด ทำทาง ถ้อยคำ เส้น สี แสง เสียง รูปแบบ และวัสดุต่างๆ เป็นการสร้างสรรค์โดยมีแบบแผนตามความประสงค์ที่กำหนดไว้ (พาสนา ตันท์ลักษณ์, 2526; อารีย์ สุทธิพันธ์, 2527; สิทธิศักดิ์ ธัญศรีสวัสดิกุล, 2529; วิรุณ ตั้งเจริญ, 2545) รวมถึงลักษณะของ “โครงสร้าง” ในการออกแบบ เกิดจากการนำองค์ประกอบที่มองเห็นได้ทุกชิ้น ที่มีขนาด (Size) สี (Color) และผิวสัมผัส (Texture) ที่ชัดเจน มาสร้างสรรค์รูปทรงต่าง ๆ (Form) ให้มีความสัมพันธ์กับอีกรูปทรงหนึ่งหรือหลายรูปทรง ด้วยวิธีการจัดเรียงที่ค่อนข้างเป็นระบบระเบียบ โดยมีแนวเส้นจริงหรือแนวเส้นในความนึกคิดเป็นสิ่งกำกับ องค์ประกอบให้เรียงกันอย่างมีลำดับ (พรทิพย์ เรืองธรรม, 2560) ดังนั้นการออกแบบอาชีพในชุมชนวัดประหารระบือธรรมจึงเป็นการวางแผนเพื่อสร้างรูปแบบอาชีพให้กับผู้สูงอายุด้วยความต้องการของชุมชน ภูมิสังคมของชุมชนเมือง ความสามารถของผู้สูงอายุ และปฏิสัมพันธ์ของผู้คนตามโครงสร้างจริงของบริบทชุมชนวัดประหารระบือธรรมเพื่อให้เกิดสร้างรายได้เสริมเติมรายได้หลักให้กับครอบครัวของผู้สูงอายุในชุมชนเมือง

3. นวัตกรรมอาชีพ (Innovative Occupations)

นวัตกรรมอาชีพ ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ ต่อยอด เพิ่มค่า หากจุดต่างสร้างสรรค์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมของกลุ่มผู้สูงอายุที่สามารถทำได้และเหมาะสมกับบริบท หรือความต้องการของชุมชน และเป็นลักษณะ “สามอาชีพ” ตามแนวคิดของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยที่กล่าวว่า “อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และมีรายได้มากกว่ารายจ่าย เป็นความพยายามที่จะปรับจากการทำมาหากิน เป็นทำมาค้าขาย โดยไม่ได้เอากำไรสูงสุดเป็นตัวตั้ง หรือเป้าหมายสุดท้าย และต้องคำนึงถึงความเป็นธรรม ทางสังคม กล่าวคือ ความสุขของตนและคนทำงาน รวมถึงประโยชน์ของผู้บริโภค และผู้รับบริการเป็นหลัก (กรมการพัฒนาชุมชน, 2562) ทั้งนี้ยังมุ่งเน้นที่การพัฒนาอาชีพที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน ตามแนวคิดของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2565) ที่กล่าวถึงนวัตกรรมชุมชนที่สร้างให้ประชาชนและชุมชนพึ่งตนเองได้จนนำไปสู่การพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืน โดยการใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based) ยกกระตือรือร้นการประกอบ อาชีพ ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย โดยจัดให้มีกระบวนการ เสริมศักยภาพ และใช้ทุนของชุมชนในการพัฒนาอาชีพ มีการกำหนด แผนธุรกิจ และแผนกำลังคนที่เหมาะสม โดยขั้นแรกให้ชุมชน สามารถพึ่งพาภายในชุมชน (Self-Sufficient) ก่อนนำไปสู่การแลกเปลี่ยน ระหว่างชุมชน (Barter Trade) การส่งขายนอกชุมชน (Domestic Trade) และอาจนำไปสู่การส่งออก (Export) ได้ นอกจากนี้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) จัด “งานประชุมวิชาการและนิทรรศการ สวทช.ภาคเหนือ ประจำปี 2560” กล่าวถึง “นวัตกรรมเพื่อชุมชน สู่อการพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน” พบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมใหม่ ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้แก่ชุมชน

ท้องถิ่น เช่น ครีมบำรุงผิวจากรังไหม ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะขามป้อม เครื่องสำอางจากสมุนไพรไทย ผลิตภัณฑ์แชลแลคจากครั่ง ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มจากน้ำผึ้ง ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากสารสกัดเมลอน เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่านวัตกรรมอาชีพที่จะเกิดขึ้นในชุมชนวัดพระชาระปิอธรรมจะเป็น การต่อยอดจากอาชีพนวดกดจุดฝ่าเท้ามาสู่การสร้างผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นองค์ประกอบของการนวด จึงเพิ่มวิธีการให้มีลักษณะเป็น “ดม ทา ภู นวด” ทั้งครีมนวด น้ำมันนวด ยาดม ยาหม่อง และผลิตภัณฑ์ให้ เกิดการพึ่งตนเองให้มากขึ้นพร้อมกับรู้จักการบริหารจัดการเงิน วัสดุ การแบ่งปันชุมชน และการใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาสร้างเรื่องเล่า (storytelling) ทุนสังคมผสมการออกแบบเป็นอาชีพใหม่ขึ้นให้มี หน้าร้านแบบรถเข็นเปิดขายสร้างรายได้ทุกวันทั้งที่วัดพระชาระปิอธรรม

4. ผู้สูงอายุ (Elderly)

องค์การอนามัยโลกและองค์การสหประชาชาติใช้คำว่า Older person มากกว่า Elderly person องค์การสหประชาชาติ ได้ให้นิยามว่า "ผู้สูงอายุ" คือ ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งมี อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป สำหรับประเทศไทย ได้กล่าวถึง “ผู้สูงอายุ” ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ระบุไว้ชัดเจนในมาตรา 3 ว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย (Government Gazette, 2003) ที่ปรากฏอยู่ในรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2562 “ผู้สูงอายุ” หมายถึง ผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป “ประชากรสูงอายุ” หมายถึง ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป “อัตราผู้สูงอายุ” หมายถึง ร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด นอกจากนี้ “การสูงวัยอย่างมีพลัง” (Active ageing) เป็นแนวคิดที่แสดงกระบวนการที่เราจะสร้างโอกาสให้กับตนเอง หรือประชากร ทุกเพศทุกวัยที่จะเติบโตเจริญวัยขึ้นอย่างมีสุขภาพดี มีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจ และสังคม และมีความ มั่นคงในชีวิต เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของ แต่ละบุคคล หรือของกลุ่มประชากรให้สูงขึ้นตั้งแต่ เกิดจนตาย ซึ่งในปี 2562 มีประชากรอาศัยอยู่ในประเทศไทย รวมทั้งหมดประมาณ 69.3 ล้านคน ประเทศไทยมีประชากรสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มากถึง 11.6 ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ 17.5 ของ ประชากรทั้งหมด และมีประชากรสูงอายุวัยต้น อายุระหว่าง 60-69 ปี มีจำนวน 7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 60.4 ของผู้สูงอายุทั้งหมด (Foundation of Thai Gerontology Research and Development Institute (TGRI), 2020) โดยชุมชนวัดพระชาระปิอธรรมที่เป็นผู้สูงอายุมาร่วมกิจกรรมวิจัยจึงเป็นผู้มีวัย ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปทุกคน

5. ชุมชนวัดพระชาระปิอธรรม (Wat Pracharabuedham Community)

ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด (2552) ได้วิจัยเรื่องวิถีชีวิตชุมชนวัดพระชาระปิอธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า การเล่าเรื่องอดีตของชุมชนวัดพระชาระปิอธรรม เป็นที่ราบลุ่มและเป็นทุ่งหญ้า มีลำคลอง 1 ลำคลองเรียกว่า “คลองบางกระบือ” และมีหมู่บ้านเล็ก ๆ อีก 1 หมู่บ้าน มีอาชีพทำ การเกษตร เช่น ทำนา ทำสวนผลไม้ เช่น ทุเรียน มะพร้าว และเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ วัว และกระบือ สัตว์ เลี้ยงประเภทวัวและกระบือมีพันธุ์ดีและแข็งแรง มีชื่อเสียงมาก จึงได้ชื่อว่า “หมู่บ้านบางกระบือ” ต่อมา ชาวบ้านได้ร่วมกันสร้างวัดขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2440 โดยมีชื่อว่า “วัดบางกระบือ” ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดพระชาระปิอธรรม” วัดแห่งนี้เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนใน 4 ชุมชน มาร่วมกว่า 112 ปี ต่อมาเมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2475 โดยขุนสำราญราษฎร์บริรักษ์ นายอำเภอเขตดุสิต และนายบรรณ

กิจ ทำวสัน ได้ขออนุญาตต่อเจ้าอาวาสวัดประหาระปือธรรม เพื่อจัดตั้งโรงเรียนในเนื้อที่ 4 ไร่ 1 งาน 12 ตารางวา ใช้ชื่อโรงเรียนประชาบาล ถนนนครไชยศรี ปี พ.ศ. 2480 ได้โอนให้แก่เทศบาลนครกรุงเทพ ได้ชื่อว่า โรงเรียนเทศบาล ปี พ.ศ. 2496 เทศบาลนครกรุงเทพได้โอนโรงเรียนให้กับกรมสามัญศึกษา มีสภาพเป็นโรงเรียนประชาบาล และได้เปลี่ยนชื่อว่า โรงเรียนวัดประหาระปือธรรม และชื่อชุมชนจึงเรียกตามชื่อของวัดและโรงเรียนนับแต่นั้นเป็นต้นมา

การเกิดชุมชนอย่างเป็นทางการ เมื่อ พ.ศ. 2538 จึงเกิดเป็นชุมชนอย่างเป็นทางการขึ้น โดยเริ่มแรกแบ่งออกเป็น 3 ชุมชนก่อน ได้แก่ ชุมชนวัดประหาระปือธรรม 1-3 และต่อมาในปี พ.ศ. 2540 ก็เกิดขึ้นอีก 1 ชุมชน คือ ชุมชนวัดประหาระปือธรรม 4 ซึ่งชุมชนวัดประหาระปือธรรม 1 เป็นชุมชนฐานเดิมของทุกชุมชน เหตุผลที่สำคัญในการแบ่งเป็นชุมชนย่อย เนื่องจากชุมชนวัดประหาระปือธรรม เป็นชุมชนที่มีประชาชนเริ่มทยอยเข้ามาเพื่อปลูกบ้านพักอาศัย พื้นที่จึงมีการขยายเพิ่มมากตามจำนวนประชาชนที่เข้ามา ทำให้ชุมชนใหญ่ขึ้นและเริ่มมีปัญหาด้านการบริหาร การปกครอง การพัฒนาไม่ทั่วถึง และกรรมกรก็มากเกินไป กรุงเทพมหานครกำหนด โดยอาศัยระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกรรมการชุมชน พ.ศ. 2534 จึงทำให้เกิดการแบ่งชุมชนให้มีความเหมาะสมและมีกรรมกรที่ดูแลได้อย่างทั่วถึงนั่นเอง จนกระทั่งปัจจุบันจากชุมชนเล็ก ๆ ไม่ค่อยได้รับการดูแลจากทางราชการนัก ปัจจุบันกลายเป็นชุมชนที่มีการพัฒนาให้มีความเจริญหลากหลายด้าน ทั้งการคมนาคม การสาธารณสุข การสาธารณูปโภค โดยเฉพาะคนภายนอกหรือหน่วยงานภายนอกสามารถเข้าถึงชุมชนวัดประหาระปือธรรม ได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วกว่าในอดีตมาก สาเหตุหนึ่งก็เพราะตั้งอยู่ติดกับถนนพระราม 5 อันเป็นถนนสายสำคัญของเขตดุสิตตัดผ่านนั่นเอง

วิถีชีวิตของชุมชนวัดประหาระปือธรรมทั้ง 4 ชุมชน ดังนี้ **ชุมชนวัดประหาระปือธรรม 1** ตั้งอยู่ในพื้นที่ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ มีซอยหลักทั้งหมด 6 ซอย อาณาเขตติดกับกรมทหารและที่พักทหารเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนนับถือพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เมื่อเข้าสู่ชุมชนจะพบว่าบ้านเรือนของประชาชนจะสร้างติดกันซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งอาคารพาณิชย์ (พักและค้าขาย) และเป็นบ้านเรือนไม้ 2 ชั้น (ที่พักอย่างเดียว) รวมถึงเป็นที่พักอาศัยชั่วคราว (ที่พักรายวัน) มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายนับเป็นชุมชนที่มีความเจริญมากอีกชุมชนหนึ่งในเขตดุสิต เช่น โทรศัพท์สาธารณะ ตู้ไปรษณีย์ในชุมชน ระบบไฟฟ้าในชุมชน ระบบน้ำประปาที่ใช้ในชุมชน ร้านอาหารตามสั่ง, ร้านซ่อมและร้านซักรีด มีศูนย์สุขภาพประจำชุมชนและศูนย์สุขภาพผู้สูงอายุ รวมถึงตลาดนัดตั้งอยู่ในวัดประหาระปือธรรมอีกด้วย การประกอบอาชีพหลัก ๆ ของชาวชุมชนได้แก่ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ ลูกจ้างหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานรัฐ ส่วนการปกครองมีคณะกรรมการคอยดูแลทำหน้าที่ในการวางแผนพัฒนาชุมชน เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนในชุมชนมีกินดีอยู่ดีมีความสุขอย่างทั่วถึง เมื่อถึงคราวเจ็บป่วยของประชาชนในชุมชนก็มีศูนย์สุขภาพชุมชน เปิดบริการตั้งแต่เวลา 08.00-18.00 น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ ส่วนประเพณีและวัฒนธรรมที่ชุมชนได้ดำรงมั่นคงไว้เป็นหลักให้กับประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมกันทำบุญกันอย่างใหญ่และยังคงยึดถือตราบจนทุกวันนี้ ได้แก่ ประเพณีวันสงกรานต์ และประเพณีทำบุญตักบาตรวันปีใหม่ และที่สำคัญสิ่งที่สามารถสะท้อนภาพในอดีตของชุมชนวัดประหาระปือธรรม 1 ได้ก็คือวัดประหาระปือธรรม เนื่องจากตั้งมาแล้วไม่น้อย 100 ปี และเป็นวัดที่มีมาก่อนการตั้งชุมชนประหาระปือธรรม 1 หลายทศวรรษนัก ส่วนงานศิลป์ งานปั้นหรืองานแกะสลักในชุมชนที่สืบทอดกันมาแต่อดีต มีอยู่ 2 ประการ ได้แก่ การทำดอกไม้ประดิษฐ์จากสบู่ และการ

ร้อนทอง ซึ่งการร้อนทองได้ไม่มีการสืบทอด ที่เหลือก็คงเป็นการทำดอกไม้ประดิษฐ์จากสบู่นั้นเอง ส่วน **ชุมชนวัดพระขรรค์บือธรรม 2** เป็นชุมชนที่ปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่บนพื้นที่อันเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน และเป็นพื้นที่ส่วนบุคคล ในอดีตบริเวณนี้เป็นสวนผลไม้ จำพวกสวนทุเรียน มะพร้าว หนาก และสวนผักต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีน้ำท่วมบ่อยครั้ง จึงทำให้บ้านเรือนมีลักษณะใต้ถุนสูง ซึ่งปัจจุบันยังคงเห็นร่องรอยในอดีตอยู่เพียงหลังเดียวเท่านั้น คือบ้านของคุณป้าพัชนี กุลสูตร อายุ 71 ปี ซึ่งบ้านหลังนี้มีอายุมากกว่า 80 ปีหรือรวม 100 ปีก็เป็นได้ เนื่องจากการสืบทอดมาตั้งแต่ทวดของคุณป้าแล้วประมาณ 3 รุ่น คือ รุ่นทวด ปู่ย่า พ่อแม่ และปัจจุบันนี้เป็นรุ่นลูก ๆ นอกจากตัวบ้านแล้วยังคงเห็นร่องน้ำในสวนที่สามารถนึกภาพของความเป็นสวนในอดีตได้อย่างชัดเจน ในส่วนสภาพทั่วไปของชุมชนปัจจุบันชุมชนเป็นวิถีคนเมืองเกือบทั้งหมดจนแทบจะกลายเป็นชุมชนแออัดไปด้วยซ้ำ ส่วนด้านอาชีพ การสาธารณสุข การศึกษาการปกครองและขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของประชาชนไม่แตกต่างกันกับชุมชนวัดพระขรรค์บือธรรม 1 เลย ส่วนด้านศิลปกรรมประเภทประติมากรรม งานปั้นหรืองานแกะสลักภายในชุมชนยังคงสืบทอดกันมาแต่อดีต อยู่ 2 ประการ ได้แก่ การตีทอง และการแกะสลักสบู ส่วน **ชุมชนวัดพระขรรค์บือธรรม 3** เป็นชุมชนที่อยู่บนพื้นที่ของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และพื้นที่เอกชนบางส่วน ลักษณะบ้านเรือนมี 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่ ลักษณะเป็นบ้านเรือนไม้ 2 ชั้น ลักษณะเป็นบ้านเดี่ยว 2 ชั้นทันสมัยและอพาร์ทเมนท์ และลักษณะที่เป็นพักอาศัยทั่วไป ส่วนอาชีพ การสาธารณสุข การศึกษาการปกครองและขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของประชาชนในชุมชนไม่แตกต่างกันกับชุมชนวัดพระขรรค์บือธรรม 1 นัก อนึ่งสิ่งที่ชุมชนยังคงหลงเหลือให้เห็นร่องรอยในอดีตคือ บ้านคุณลุงโกเมนทร์ อิ่มสุวรรณ และบ้านป้าสอน พลอย ซึ่งมีอายุไม่น้อยกว่า 50 ปี ลักษณะของบ้านเรือนทั้งสองไม่แตกต่างจากบ้านคุณป้าพัชนี กุลสูตร ในชุมชนวัดพระขรรค์บือธรรม 2 นั้นเองและมีการซ่อมแซมบางส่วนที่ชำรุดไปด้วย สุดท้ายคือ **ชุมชนวัดพระขรรค์บือธรรม 4** ซึ่งในอดีตเป็นพื้นที่กว้างสำหรับการเลี้ยงโค ที่ถูกต่อมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกบ้าง ส่วนใหญ่เป็นกระบือพันธุ์ดี แข็งแรง มีชื่อเสียงมากสมัยนั้น และภายในพื้นที่แห่งนี้หลายครั้งได้มีคนเข้ามาลักลอบปลูกเป็นเพิงอาศัยอยู่เป็นประจำ จนกลายเป็นสลัม มีน้ำสกปรก ในคูคลองผักตบชวาขึ้นเต็มพื้นที่ไปหมด แลยังมีป่าหญ้าคาจำนวนมากอีกด้วย ไม่มีน้ำประปา และไฟฟ้า จนกระทั่งบริษัทอาคารพัฒนาจำกัด ได้ปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ในเนื้อที่ 8 ไร่ จำนวน 120 คูหา ทำให้ประชาชนจากหลายพื้นที่ต่างเข้ามาจับจองเป็นที่อยู่อาศัยกันอย่างมากมาย กระทั่ง พ.ศ. 2540 ได้ตั้งเป็นชุมชนวัดพระขรรค์บือธรรม 4 ขึ้นอย่างเป็นทางการมีคณะกรรมการบริหารจัดการชุมชนเช่นเดียวกับชุมชนอื่น ๆ ด้วยความเป็นชุมชนภายใต้อาคารบ้านพักของบริษัทที่กำหนดไว้แล้วอย่างชัดเจนจึงทำให้ไม่มีการสะท้อนให้เห็นความเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมเลย แต่มักจะพบว่าประชาชนในชุมชนได้ถูกความเป็น **วิถีชีวิตคนเมือง** กลืนหายไปกับกระแสโลกาภิวัตน์ยากที่หลีกเลี่ยง จนสามารถยืนยันได้ว่าการดำรงชีวิตของชุมชนวัดพระขรรค์บือธรรมเป็นไปตามวิถีชีวิตคนเมืองอย่างชัดเจน

6. ทฤษฎี สมมติฐานและ/หรือกรอบแนวความคิดของการวิจัย

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถวัดคุณภาพชีวิตของคนได้ที่เป็นแนวคิดของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (ในหลวงรัชกาลที่ 9) นอกจากนี้ยังอาศัยแนวคิดการวิจัยเพื่อท้องถิ่น (CBR) ในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการใช้เครื่องมือที่เรียกว่า ตารางเหตุผลสัมพันธ์ (Logical

Framework- Log Frame) ในการ CBR แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ โดยมีเอกลักษณ์ที่ลีลาและเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่เป็นเพียงกลุ่มผู้เล่นในการแก้ปัญหาคความเหลื่อมล้ำกลุ่มหนึ่งในหลาย ๆ กลุ่มเท่านั้น โดยในการวิจัยปีที่ 2 ต่อเนื่องในพื้นที่ชุมชนเมืองวัดประหารระบือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดกรอบ IPOO ไว้ดังภาพต่อไปนี้

Input	Process	Output	Outcome
<p>1) พื้นที่วิจัย: ชุมชนวัดประหารระบือธรรม 1 ถนนพระรามที่ 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร</p> <p>2) 3 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ (1) กลุ่มอาชีพพัฒนาขนาดจุดผ้าเท้าและผอนคล้าย (2) กลุ่มอาชีพพัฒนาหม่อม (เจด) สมุนไพร ยาผสมสมุนไพรและลูกประคบสมุนไพรสดและแห้ง (3) กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม ยาหม่องน้ำมันเขียว (พญาญอ)</p>	<p>เครื่องมือการวิจัย: สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การประชุม เครือข่ายและการจัดกิจกรรมอบรม/ออกแบบระบบกลไก</p> <p><u>กิจกรรมที่ 1:</u> สัมภาษณ์กระบวนการกลุ่มอาชีพ และเครือข่ายท้องถิ่น ประกอบด้วย (1) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (2) โรงเรียนวัดประหารระบือธรรม (3) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสส.) ผู้สูงอายุ (4) ผู้นำชุมชนวัดประหารระบือธรรม 1-4 (5) กลุ่มอาชีพพัฒนาวัดประหารระบือธรรม (6) เครือข่ายชุมชนเขตดุสิต 43 ชุมชน (7) ภาคเอกชนที่เป็นร้านค้าในและใกล้ชุมชนวัดประหารระบือธรรม (8) ทีมยูวชนพัฒนา สาขาการจัดการพัฒนาสังคม ภาคสังคมศาสตร์ มรภ.สวนสุนันทา และ (9) หน่วยงานทหารที่อยู่ใกล้ชุมชน</p>	<p>- กระบวนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ</p> <p>- หลักสูตรบูรณาการองค์ความรู้ นวัตกรรม</p> <p>- ระบบกลไกสนับสนุนกลุ่มอาชีพต้นแบบและแหล่งเรียนรู้โดยภาคีเครือข่ายในเขตดุสิต</p>	<p>บทความตีพิมพ์วารสารนานาชาติ Scopus: การพัฒนาผลิตภัณฑ์สนับสนุนกลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้โดยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร</p> <p>ถ่ายทอดองค์ความรู้และร่วมกันถอดบทเรียนในกิจกรรมสู่เครือข่ายและนักศึกษา เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในชุมชนวัดประหารระบือธรรม และเขตดุสิต</p>
<p>3) ศูนย์ดิจิทัลชุมชน</p>	<p><u>กิจกรรมที่ 2:</u> สนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มอาชีพเพื่อจัดทำหลักสูตร 3 หลักสูตร</p>		<p>Impact</p>
<p>4) ผู้นำชุมชนวัดประหารระบือธรรม 1-4</p>	<p><u>กิจกรรมที่ 3:</u> สนทนากลุ่มย่อย “บรรรม” บ้าน วัด โรงเรียน รัฐมหาวิทยาลัยเพื่อค้นหาแบบกลไกที่มีอยู่เดิมเกี่ยวกับกลุ่มอาชีพและแหล่งเรียนรู้</p>		<p>ด้านวิชาการ: (1) บทความวิจัย ได้รับการตอบรับลงตีพิมพ์ในวารสารวิจัย/วิชาการในฐาน Scopus</p>

Input	Process	Output	Outcome
5) โรงเรียนวัดประหาระปือ ธรรม และวัดประหาระปือ ธรรม	กิจกรรมที่ 4: การประชุม เครือข่ายและการจัดกิจกรรม อบรม/ออกแบบ พัฒนาระบบ กลไกสนับสนุนกับกลุ่มตั้งกลุ่ม อาชีพและแหล่งเรียนรู้		(2) การนำองค์ความรู้ไปใช้ เป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การสอนในสาขาวิชาการ จัดการพัฒนาสังคม ภาค สังคมศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ และ รายวิชา วิศวกรรมสังคม ของสำนัก การศึกษาทั่วไป (GE) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทา ด้านสังคม เชิงพื้นที่และ ชุมชน: มีระบบกลไกของ หน่วยงานรัฐและภาคี เครือข่ายในท้องถิ่นเข้า มาร่วมสนับสนุนกลุ่มอาชีพ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนวัด ประหาระปือธรรม และเป็น พื้นที่บูรณาการชุมชน ต้นแบบในการเรียนรู้อาชีพ ของเขตดุสิตต่อไป
6) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและ สวัสดิการสังคม สำนักงานเขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร			
7) สาขาวิชาการจัดการพัฒนา สังคม ภาคสังคมศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ. สวนสุนันทา			

ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนดและคณะ (2564) วิจัยปีที่ 1 เรื่อง การยกระดับศักยภาพกลุ่มอาชีพในชุมชนวัด
ประหาระปือธรรมตามบริบทชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร ได้พบว่า ชุมชนวัดประหาระปือธรรม เป็นชุมชน
เมืองที่มีลักษณะแบบ “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน ซึ่งประชาชนมีรากเหง้าวิถีชีวิตอยู่ร่วมกันมากกว่า 124 ปีมี
อาชีพดั้งเดิมเป็นชาวสวนผลไม้ มีลานเลี้ยงกระบือที่ติดคลองบางกระบือ เมื่อปี พ.ศ. 2440 สร้างวัดขึ้นชื่อว่า
“วัดบางกระบือ” ต่อมาเปลี่ยนแปลงชื่อเป็น “วัดประหาระปือธรรม” ต่อมาปี พ.ศ. 2475 ตั้งโรงเรียนวัด
ประหาระปือธรรมขึ้น นับตั้งแต่นั้นพื้นที่ชุมชนได้มีโอกาสการพัฒนาทั้งสาธารณูปโภค สาธารณูปการทำให้มี
ผู้คนอพยพเข้ามาจากหลากหลายพื้นที่ทั้งในกรุงเทพฯ ปริมณฑล ต่างจังหวัด ทำให้เกิดเป็นชุมชนทางการขึ้น
ในปี พ.ศ. 2538 การดำรงชีวิตเป็นลักษณะวิถีชีวิตคนเมือง ตื่นเช้ากลับบ้านมีดีในวัยแรงงาน วัยผู้ใหญ่ส่วนมาก
ออกไปทำงานนอกชุมชนหาเลี้ยงครอบครัว ระหว่างวันปู่ตายายเป็นผู้รับภาระหน้าที่สำคัญในการดูแลบ้าน
ดูแลลูกหลาน ดูแลชุมชน ทำให้เป็นเพียงผู้รับจากลูกหลานที่ทำงาน จึงต้องการสร้างรายได้เสริมแต่ขาดความรู้
ที่จะนำไปสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชนที่จะนำไปสู่การสร้างรายได้เสริมเพิ่มรายได้หลักให้กับตนเองและ
ครอบครัว ดังนั้นจึงมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย 3 ประการ ได้แก่ (1) องค์ความรู้ด้านสมุนไพรผลิตภัณฑ์

ครบวงจร (2) ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ชื่อว่า “น้ำมันเขียวพญาญอ” และ (3) กลุ่มอาชีพที่ร่วมกันจัดตั้งขึ้นชื่อว่า “ดุสิตระบือธรรม” เป็นผลผลิตในชุมชนให้เกิด “การต่อยอด เพิ่มค่า หาจุดต่าง สร้างสรรค์” ให้กับผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ชุมชนวัดประหารระบือธรรมที่เป็นระบบนิเวศการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนเมือง “การสร้างรายได้ พึ่งพาตนเอง มีชีวิตที่พอดี”

7. ทฤษฎีและหลักการแก้ปัญหาเพื่อลด “ความเหลื่อมล้ำ”

1) ทฤษฎีไข่ดาว (Fried-egg Theory) (5) เนื่องจากไข่ดาวประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ไข่แดง ไข่ขาว และขอบไข่ขาว เปรียบได้กับชุมชนจะมีส่วนคงที่มีอยู่ประจำชุมชนและกิจกรรมภายในชุมชน เป็นไข่แดง ส่วนที่ห่อหุ้มชุมชนชั้นนอกออกมาจากไข่แดงคือส่วนที่เป็นไข่ขาวคือ การบริหารจัดการของชุมชน เชื่อมโยงกับขอบไข่ขาว คือ เครือข่ายองค์กรภายนอก หน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง รวมถึงมหาวิทยาลัย ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ต้องคำนึงถึงปฏิสัมพันธ์ของสังคมแต่ละชั้น ซึ่งสามารถใช้ร่วมกับทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา (Ecological System Theory)

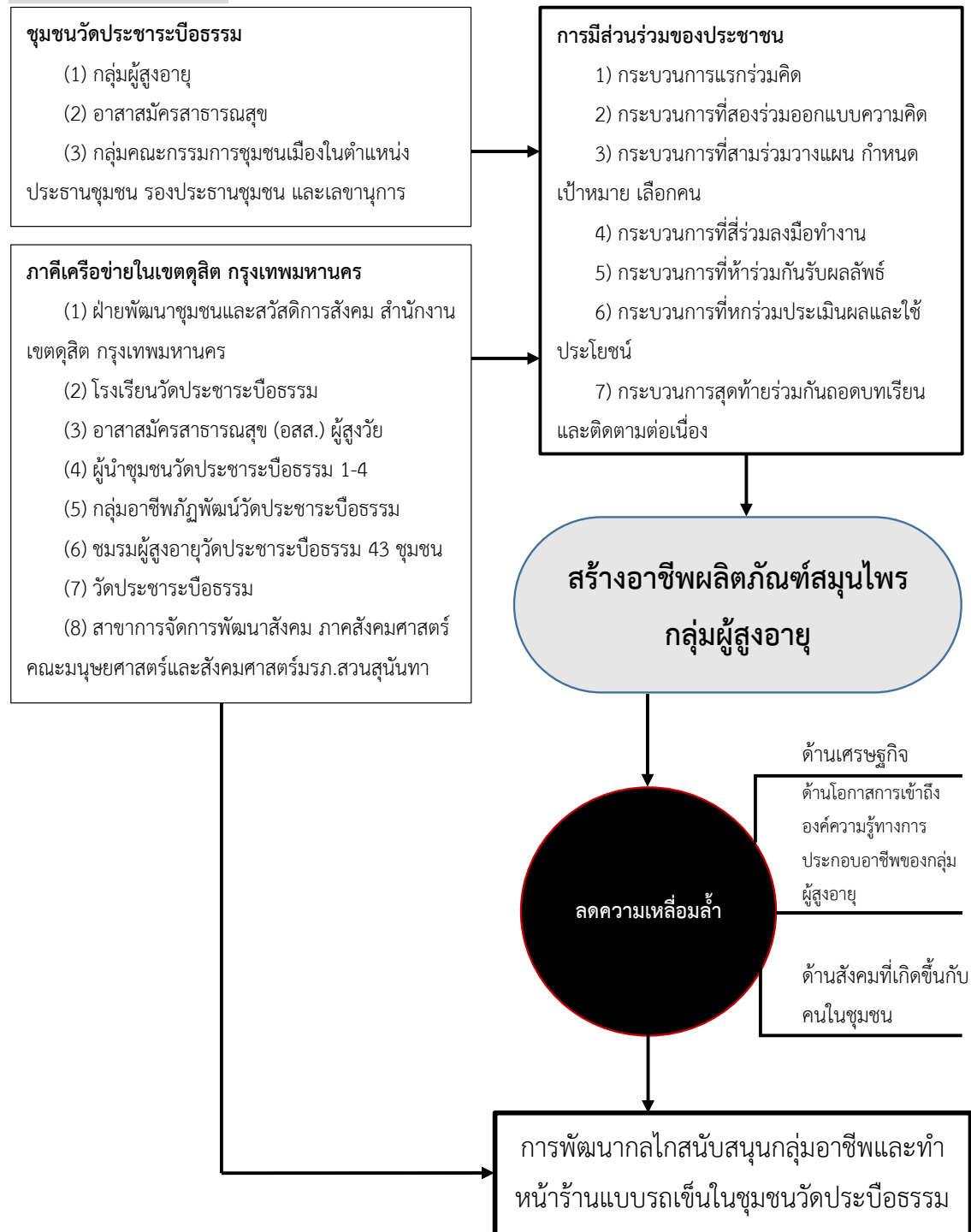
การศึกษาของ กาญจนา แก้วเทพ ได้อธิบายถึงความเหลื่อมล้ำในสังคมและการวิจัยเพื่อท้องถิ่น (CBR) ว่าเป็นผลที่เกิดมาจากผลรวมของสะสมพอกพูนของการกระทำ (กรรม) หลากๆ ระดับที่เกิดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การแก้ไขความเหลื่อมล้ำในสังคมต้องใช้เวลาที่จะปรับลดผลการกระทำนั้นลงทีละขั้นตอนที่ละปัญหา โดยพิจารณาประเภทของความเหลื่อมล้ำเพื่อเป็นแนวทางนำไปจัด ปรับแก้ไข ซึ่งได้แก่ ความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำด้านกฎหมาย/สิทธิ ความเหลื่อมล้ำด้านการได้รับ/เข้าถึงสวัสดิการด้านต่างๆ ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา ความเหลื่อมล้ำด้านวัฒนธรรม ความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ การใช้ชุมชนเป็นพื้นฐาน (CBR) เป็นการแก้ปัญหาจากรากฐาน (กาญจนา แก้วเทพ, 2563) ในการศึกษาครั้งนี้จะเน้นการลดความเหลื่อมล้ำในมิติสังคมในด้านการเข้าถึงบริการทางสุขภาพของผู้สูงอายุติดเตียงด้วยการพัฒนาศักยภาพชุมชนและการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายใน/นอกชุมชนและเครือข่ายบริการจากภาครัฐ ในการค้นหาทั่วโลก แนวปฏิบัติการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งได้ใช้แนวคิดรองรับ 3 ทฤษฎี คือ ใช้ทฤษฎีไข่ดาว (Fried-egg Theory) (Bronfenbrenner, 1994) ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา (Ecological systems theory) และทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

2) ทฤษฎีระบบนิเวศ (Ecological Systems Theory) โดย Bronfenbrenner (1994) ได้พัฒนาทฤษฎีระบบนิเวศ (Bronfenbrenner’s ecological system theory) ซึ่งคำนึงถึง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมของบุคคลนั้นเป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคลและปัจจัยด้าน สิ่งแวดล้อม โดยบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวบุคคลมากที่สุด และขยายออกไป รอบ ๆ ตัวบุคคล Bronfenbrenner ได้แบ่งความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างระบบบุคคลกับสิ่งแวดล้อม แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (1) ระดับจุลภาคหรือระดับเล็ก (Microsystem) ประกอบด้วยตัวของบุคคล ได้แก่ ปัจจัยทางด้านชีวภาพ การเรียนรู้ อารมณ์ ความเชื่อและทัศนคติของบุคคล และบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์หรือมีความสัมพันธ์กัน สิ่งแวดล้อมใกล้ ๆ ตัวบุคคล (2) ระดับกลาง (Mesosystem) เป็นความสัมพันธ์ที่อยู่ถัดออกมาจากตัวบุคคล เป็นความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (3) ระดับภายนอก (Exosystem) เป็นระดับของความสัมพันธ์ที่อยู่ถัดออกมาอีกชั้นหนึ่งได้แก่ หน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับชุมชน (4) ระดับมหภาคหรือระดับใหญ่ (Macrosystem) เป็นความสัมพันธ์ที่อยู่นอกสุด ได้แก่ นโยบายรัฐ กฎหมาย การเมือง การปกครองของรัฐบาล เป็นต้น

การวิจัยต่อเนื่องปีที่ 2 ในชุมชนวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามยังคงมีความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ โอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ทางการประกอบอาชีพของกลุ่มผู้สูงอายุ มีความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้นกับคนในชุมชนไม่ถูกกีดกันของอุดมการณ์ทางความคิด พรรคพวก พวกพ้อง กลุ่ม ญาติพี่น้อง คนที่คุ้นเคยมักจะได้รับการปฏิบัติในกิจกรรมชุมชนที่แตกต่างกันออกไป

กรอบแนวคิดที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยย่อยครั้งที่ 1 (วันที่ 18 มิถุนายน 2565)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

3) กิจกรรมที่ดำเนินการ

3.1) กิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว

(1) วันที่ 3 มิถุนายน 2565 ได้ยื่นขอรับการพิจารณาด้านจริยธรรมของการวิจัยในมนุษย์ ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (Suan Sunandha Rajabhat University Ethics Committee) เรียบร้อยแล้ว

Certificate of Exemption in the Consideration of Research Ethics

Certificate Number: COE.2-354/2022

This research proposal was already considered by Suan Sunandha Rajabhat University Ethics Committee. Ethics Committee agreed to implementation of the proposal of this research without review by Suan Sunandha Rajabhat University Ethics Committee.

Protocol Title: Design of Innovative Occupations for the Elderly in the Community of Wat Pracharbuedham, Dusit District, Bangkok

Study Code: 65-381-2-1

Institution: Suan Sunandha Rajabhat University

Principal Investigation: Phusit Phukamchanoad, Pennapa Palapin and Wannee Promdao

Sign.....

(Assoc.Prof.Yothin Sawangdee)

Chairman of Ethics Committee Panel 2

(2) วันที่ 23 มิถุนายน 2565 นำนักวิจัยลงพื้นที่จัดสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ต่อยอดงานวิจัยและทำการค้นหาประเด็นปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและการต่อยอดอาชีพใหม่ จากนวดไทยสู่การเปิดร้านผลิตภัณฑ์ขนาดเล็กประจำตลาดนัดวัดพระชาระบือธรรม โดยมีตัวแทน ผู้สูงอายุ อาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มอาชีพภักพัฒนาวัดพระชาระบือธรรม (นวด) ผู้นำชุมชนทั้ง 4 ชุมชน และนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

(3) วันที่ 7 มิถุนายน 2565 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้ลงพื้นที่ไปเพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่สาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในการลงนามบันทึกความเข้าใจกับสำนักงานเขตดุสิต มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ศึกษาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงานช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ การเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการ และภารกิจงานร่วมกัน

(4) วันที่ 25 มิถุนายน 2565 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้ยกระดับการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในข่าวกระแสหลักให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ วิจัยและบริการวิชาการเป็นการต่อยอดเพื่อการเพิ่มช่องทางการตลาดอีกช่องทางให้กับกลุ่มอาชีพดูสัตรีระบือธรรม และกลุ่มอาชีพภักพัฒนาวัดประหารบือธรรม

(5) วันที่ 25 มิถุนายน 2565 ได้ทำการสนทนากลุ่มย่อยกับผู้บริหารเขตดุสิตพร้อมกับฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม รวมถึงผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนา (รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ฝ่ายบริการวิชาการ) กับแนวทางการต่อยอดวิจัย และยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นอาชีพใหม่ของชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสุขภาพของผู้สูงอายุ ผสานกับนโยบายของผู้ว่าฯ ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ เรื่อง “เศรษฐกิจดี”

2. ข้อมูลรายงานความก้าวหน้า การวิจัยและนวัตกรรมระยะ 6 เดือน [ตามกรอบ วช.] (วันที่ 27 พฤศจิกายน 2565)

โดยมีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นกรารายงานเบื้องต้นในโครงการวิจัยย่อยนี้จะแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลเพิ่มเติมวรรณกรรม: ทุนชุมชน และกรอบแนวคิด (ปรับแก้) (2) รายงานความก้าวหน้า การวิจัยและนวัตกรรมตามรูปแบบของ วช. กำหนด (3) กิจกรรมที่ดำเนินการต่อยอดอาชีพใหม่ [การ ยอมรับและทดลองตลาด] ดังมีรายละเอียด ดังนี้

2.1) ข้อมูลเพิ่มเติมวรรณกรรม: ทฤษฎีชุมชน (เพิ่มเติม) และกรอบแนวคิด (ปรับแก้ไข)

2.1.1 ทบทวนวรรณกรรม (เพิ่มเติม)

ทุนชุมชน (Community Capital)

รูปแบบของทุนในสังคมจะมีทุนเศรษฐกิจ ทุนสังคม ทุนวัฒนธรรม สัญลักษณ์ ความรู้และทุนประสบการณ์ (Bourdieu, 1977; 1986) ซึ่งเป็นแนวคิดตั้งต้นให้กับหลายการวิจัย อาทิ การวิจัยเรื่อง ทุนชุมชนและศักยภาพในการจัดการตนเอง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น มีการกล่าวถึงทุนชุมชนไว้ว่า ทุนชุมชนที่มีผลต่อการจัดการตนเองเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย (1) ทุนมนุษย์ ได้แก่ ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และแรงงานในชุมชน (2) ทุนสังคม มีลักษณะความสัมพันธ์แบบเครือญาติ (3) ทุนกายภาพ เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชนจัดสร้างขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการในลักษณะของโครงสร้างพื้นฐาน (4) ทุนธรรมชาติ ที่ดิน น้ำ ป่า อากาศ ที่สมบูรณ์ (5) ทุนการเงิน และ (6) ทุนทางวัฒนธรรม ความรู้ ภูมิปัญญา ประเพณี (วันชัย ธรรมสังการ และคณะ, 2565) ทั้งนี้ทุนชุมชนยังมีความสัมพันธ์ที่ผสมในรูปของความไว้วางใจ (trust) ความเข้าใจซึ่งกันและกัน (mutual understanding) การให้คุณค่าร่วม (shared value) และพฤติกรรมที่เชื่อมโยงสมาชิกของเครือข่ายและชุมชนเข้าด้วยกัน (Cohen & Prusak, 2001) นอกจากนี้ทุนชุมชนยังมีนิยามว่า พลังอำนาจของมนุษย์ที่เกิดจากการรวมตัวกัน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกันในลักษณะของเครือข่าย โดยการจัดการทรัพยากรทั้งในมิติ นามธรรม อาทิ ชุดความคิด ความรู้ ความเชื่อ และมิติที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ วัตถุ อาคาร สถานที่ ดังนั้นทุนชุมชนจึงจำแนกได้เป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทุนมนุษย์ (human capital) 2) ทุนสังคม (social capital) 3) ทุนกายภาพ (physical capital) 4) ทุนธรรมชาติ (natural capital) 5) ทุนการเงิน (financial capital) และ 6) ทุนวัฒนธรรม (cultural capital) (Akkaraseranee, 2012) มีความสอดคล้องกันกับการวิจัยด้านทุนชุมชนในหลายพื้นที่ อาทิ ทุนชุมชนกับกระบวนการมีส่วนร่วมสู่การเป็นชุมชนพึ่งตนเอง: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง ชุมชนรางหวาย และหนองสาหร่าย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ทั้งสองชุมชนมีทุนชุมชนครบทุกด้าน ทั้งทุนการเงิน ทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม และทุนธรรมชาติ (ฟ้าลั่น กระสังข์, 2562; สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ, 2550) นอกจากนี้ยังทุนชุมชนยังสะท้อนความเป็นทุนทางสังคมด้วย อาทิ ทุนทางสังคม หรือ Social Capital ปรากฏขึ้นครั้งแรกในการอภิปรายของ Lyda Judson Hanifan Rural School Community Centers ซึ่งได้อธิบายถึงปรากฏการณ์ต่างๆ ที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันของคน เช่น สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี (Good Will) การสร้างมิตรภาพ (Fellowship) ความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) และการติดต่อสัมพันธ์กันทางสังคม (Social Relationships) ระหว่างบุคคล ครอบครัว และเครือญาติ แต่สำหรับประเทศปรากฏขึ้นภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 ในเรื่องการพัฒนาประเทศโดยให้มีโครงการเพื่อการลงทุนทางสังคม (Social Investment Program: SIP) นั่นเอง ทั้งนี้ World Bank (1999) ระบุว่า สถาบัน ระบบความสัมพันธ์และบรรทัดฐานที่ช่วยหล่อหลอม การมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม ส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของความยึดเหนี่ยวกันในสังคม สามารถนำไปพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืนในชุมชนและสังคมถือเป็นทุนทางสังคม ส่วนแนวคิดของ Putnam (1993) ได้นิยามทุนทางสังคมว่าลักษณะเด่นขององค์กรทางสังคม อาทิ ความไว้วางใจ (Trust) บรรทัดฐาน (Norms) และเครือข่าย (Networks) ส่วนในประเทศไทย นั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) ได้มีการระบุไว้ในรูปแบบ เชิง

วิธีการคิด (Cognitive) หมายถึง บรรทัดฐาน (Norms) คุณค่า (Value) ความไว้วางใจ (Trust) ทักษะ (Attitudes) และความเชื่อ (Belief) และคำว่าทุนทางสังคมเกิดจากการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำ บนฐานของความไว้วางใจ เชื่อใจ สายใยผูกพันและวัฒนธรรมที่ฝังรากลึกของสังคมไทยผ่านระบบความสัมพันธ์ที่มีการสะสมในลักษณะเครือข่ายขององค์ประกอบหลักได้แก่ คน สถาบัน วัฒนธรรม และองค์ความรู้ซึ่งจะเกิดเป็นพลังในชุมชนและสังคม (สุวรรณณี คำมั่น และคณะ, 2551) นอกจากนี้คำว่า ทุนทางสังคม คือชีวิตประจำวันของคน เช่น การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี การสร้างมิตรภาพ และการติดต่อสัมพันธ์กันทางสังคม การสร้างทุนทางสังคมในชุมชนจะต้องมีการสะสมทุนก่อน คนในชุมชนต้องมีมิตรภาพที่ดีต่อกัน เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีการติดต่อสัมพันธ์อันญาติมิตรกับเพื่อนบ้าน การสะสม ความสัมพันธ์ทางสังคมให้ คนบรรลุถึงความต้องการทางสังคม และชุมชนจะได้รับประโยชน์จากความร่วมมือของสมาชิกทุกคน สมาชิกก็ ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งมิตรภาพ ความช่วยเหลือเกื้อกูล และความเห็นอกเห็นใจกันในสังคม ทุนทางสังคม จึงประกอบด้วย ความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ความช่วยเหลือเกื้อกูล ความเป็นชุมชน และภูมิปัญญาชาวบ้าน วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ศาสนา ศักยภาพในชุมชน ซึ่งเป็นมรดกของสังคมไทยมาโดยตลอด เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวสังคมไทยผูกพันกันมาช้านาน (ไมตรี อินทรีย์, 2560) ทุนทางสังคมเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน กิจกรรมร่วมมือกัน ยิ่งมีมากเท่าไรก็อาจเป็นผลดีในแง่ที่ว่า เกิดการเรียนรู้ รับรู้ และส่งผ่านข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ทำให้เกิดคุณค่าบางอย่างที่สามารถยึดโยงและยอมรับร่วมกัน ทุนทางสังคม จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ทางสังคมหรือโครงสร้างทางสังคมที่เราสามารถเรียกเอาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อาทิ ความเชื่อไว้วางใจกัน (Trust) เครือข่าย (Network) สถาบัน (Institution) (Treevanchai, 2003) ทั้งนี้ทุนทางสังคมสามารถนำไปสู่การพัฒนาชุมชนได้ อาทิ ชุมชนบางนางลี่ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีทุนทางสังคมประกอบด้วย ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนบุคคล ทุนองค์กร ทุนเครือข่ายและเครือข่าย (สัคพัศ แสงฉาย, 2557)

ดังนั้นในการวิจัยในครั้งนี้ทุนชุมชนที่ต้องสร้างให้เกิดศักยภาพสู่การสร้างทุนทางเศรษฐกิจให้มีมูลค่าและคุณค่าทางทุนสังคมได้ทุนชุมชนวัดประหารระบือธรรม มี 5 ทุนชุมชนได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนเศรษฐกิจ ทุนสังคม ทุนวัฒนธรรมความรู้ ประสบการณ์ และทุนกายภาพและเครือข่าย

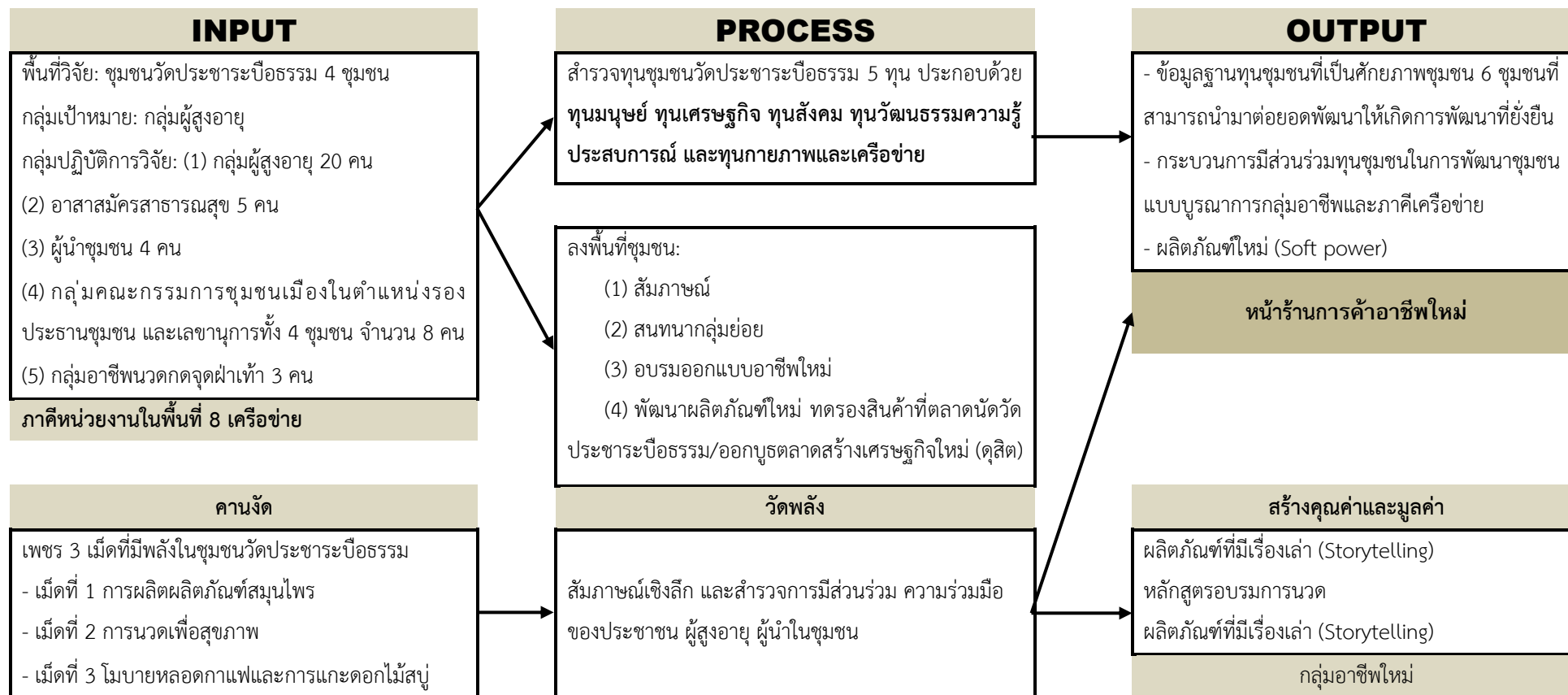
เอกสารอ้างอิง

- (1) Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In: Richardson, J., Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education. Westport, CT: Greenwood: 241–58.
<https://www.socialcapitalgateway.org/sites/socialcapitalgateway.org/files/data/paper/2016/10/18/rbasicsbourdieu1986-theformsofcapital.pdf>
- (2) Pierre Bourdieu. (1977). Outline of a theory of practice. Great Britain, Cambridge University Press.
- (3) วันชัย ธรรมสังการ และคณะ. (2565). ทุนชุมชนและศักยภาพในการจัดการตนเอง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ในวารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2565, 23-32. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/download/255221/175040/958130>

- (4) Cohen, D., & Prusak, L. (2001). In good company: How social capital makes organizations work. Boston, Mass.: Harvard Business School Press.
- (5) Akkaraseranee, N. (2012). Threats of creative economy, Volume 3. Bangkok: Knowledge Management and Development Office. (Public Organization). (in Thai)
- (6) ฟ้ายัน กระจ่าง. (2562). ทุนชุมชนกับกระบวนการมีส่วนร่วมสู่การเป็นชุมชนพึ่งตนเอง: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างชุมชนรางวัล และหนองสาหร่าย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในวารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2562, 61-73.
<https://rsujournals.rsu.ac.th/index.php/jrgbs/article/download/537/967/>
- (7) สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ. (2550). โครงการการจัดทำระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- (8) World Bank. (1999). Social Capital, Household Welfare and Poverty in Indonesia. Working Paper, no.6, Washington, April.
- (9) Putnam, R. D. (1993). The Prosperous Community-Social Capital and Public Life. American Prospect (13), 35-42.
- (10) สุวรรณีย์ คำมัน และคณะ. (2551). “สู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน” ในกลุ่มทุนมนุษย์ “ทุนทางสังคมกับการพัฒนาทุนมนุษย์”. การสัมมนาวิชาการประจำปี 2551 จัดโดย มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมูลนิธิ สถาบันการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2551 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้จอมเทียน ชลบุรี.
- (11) ไมตรี อินทรีย์. (2560). ทุนทางสังคม. Vol.9 No.2 July-December 2017, 14-25.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/download/104774/83551/266665>
- (12) Treevanchai, S. (2003). " Social Capital and the Performances of Savings Groups: A Case Study in Songkhla [Master Degree Thesis]. Faculty of Economics (English Program), Thammasat University.
- (13) สักพัส แสงฉาย. (2557). ทุนทางสังคมกับการพัฒนาชุมชน บางนางลี่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. Area Based Development Research Journal, 6(3), 79-92. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/abcjournal/article/view/96962>
- (14) ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด. (2552). การศึกษาวิถีชีวิตชุมชนวัดประหาระปือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

2.1.2 กรอบแนวคิดวิจัย [รอบที่ 2][ปรับกรอบแนวคิด]

ผู้วิจัยได้ปรับเพิ่มแนวคิดการค้นหาทุนชุมชนเข้ามาปรับปรุงกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การออกแบบนวัตกรรมอาชีพของผู้สูงอายุแบบบูรณาการบนความร่วมมือของชุมชนวัดประชากระปิอธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (Innovative of Elderly occupations design base on integrated participation of Wat Pracharabuedham Community, Dusit District, Bangkok. สู่การตื่นตัวของกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยจนสร้างการพลิกชุมชนวัดประชากระปิอธรรมในอนาคต ดังมีกรอบแนวคิดการวิจัยเชิงระบบ ดังนี้

2.2) รายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรมตามรูปแบบของ วช. กำหนด

2.2.1 กิจกรรมและผลการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการวิจัย ที่นำไปสู่ Output

กิจกรรมที่ดำเนินการ 3 กิจกรรม ดังนี้

(1) ลงสำรวจทุนชุมชน หรือเก็บข้อมูลเพชรเม็ดที่ 3 คือ การทำดอกไม้ประดิษฐ์จากสบู่ที่ถูกระบุไว้ในกรวิจัย เรื่อง การศึกษาวิถีชีวิตชุมชนวัดประหารระบือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด, 2552) พบว่า งานปั้นหรืองานแกะสลักในชุมชนที่สืบทอดกันมาแต่อดีต มีอยู่ 2 ประการ ได้แก่ การทำดอกไม้สบู่ และการร่อนทอง ปัจจุบันนี้การร่อนทองไม่ปรากฏมีผู้สืบทอดมา ส่วนที่ปรากฏชัดเจนในปัจจุบันยังคงทำกันอยู่ โดยกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนคือ การทำดอกไม้ประดิษฐ์จากสบู่ [ข้อมูลรายละเอียดมีการประสานกับผู้นำชุมชนไว้แล้วจะเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์เพิ่มเติมในรายละเอียดซึ่งผู้ผลิตรายการย้ายถิ่นฐาน]

(2) กิจกรรมลงสำรวจทุนชุมชน [ข้อมูลยังไม่ได้สรุป]

(3) ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มผู้สูงอายุ (ตัวแทนจากกลุ่มอาชีพกัญชุปัฒน์วัดประจักษ์ราษะปือธรรม)

2.2.2 แผนปฏิบัติงานของชุมชนแบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- กิจกรรมดำเนินงานของชุมชน โดยการลงพื้นที่สำรวจทุนชุมชนและค้นหาเพชรที่เป็นคนจัดเพิ่มเติมในเรื่อง แกะดอกไม้สบู๋ และจัดกิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมกิจกรรมสร้างเศรษฐกิจใหม่ร่วมกับสำนักเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

- กระบวนการดำเนินงาน: การร่วมมือกันทำงานของกลุ่มปฏิบัติการวิจัยและภาคีเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม

- กลุ่มเป้าหมายที่ร่วมกิจกรรม: ผู้สูงอายุ (ตัวแทน) และผู้นำชุมชนทั้ง 4 ชุมชนวัดประจักษ์ราษะปือธรรม 1-4

- ระยะเวลาดำเนินงาน: 1 ปีงบประมาณ (พฤษภาคม - สิงหาคม 2565)

- ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(1) เพิ่มจำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ในกลุ่มอาชีพกัญชุปัฒน์ระปือธรรม

(2) ค้นหาทุนชุมชนทั้ง 6 ทุนและวัดศักยภาพชุมชนที่จะสามารถนำไปสู่การสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับชุมชนวัดประจักษ์ราษะปือธรรม

(3) การออกแบบหน้าร้านการค้าอาชีพใหม่ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

- วิธีการวัดผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากดำเนินงาน

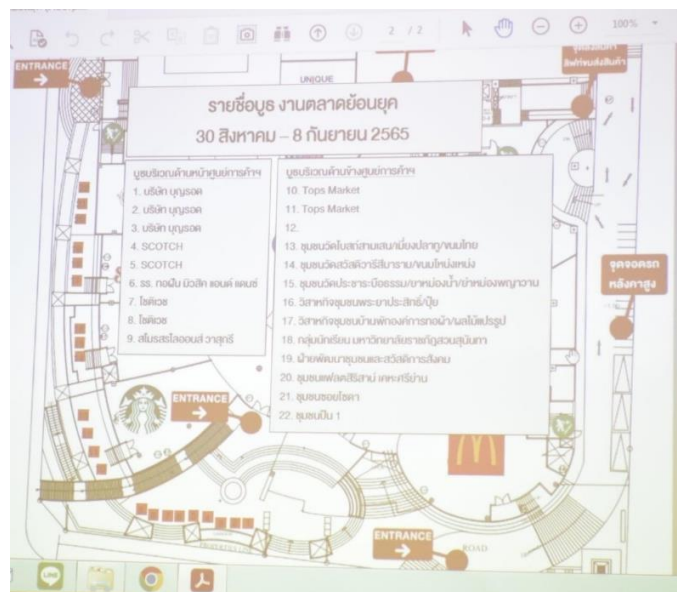
- (1) แบบสัมภาษณ์ผู้นำ กลุ่มอาชีพ ภาครัฐและการสังเกตการทำงานร่วมกันแบบมีส่วนร่วม (Participate Observation) ของกลุ่มปฏิบัติแต่ละกลุ่มและภาคีเครือข่าย
- (2) กิจกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ และการจำหน่าย
- (3) รายได้เพิ่มขึ้น (ผลิตภัณฑ์มีมูลค่า)

2.2.3 ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(1) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการผลักดันกลุ่มอาชีพภักดีพัฒนาวัดประหารระบือธรรม และกลุ่มดุสิตระบือธรรม โดยผลักดันกลุ่มผู้สูงอายุได้รับรางวัลการเชิดชูเกียรติ “ภูมิปัญญาผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร” วันพฤหัสบดีที่ 21 กรกฎาคม 2565 ณ โรงแรมปรีซ์พาลเลซ กรุงเทพมหานคร โดยสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

(2) การออกบูธเพื่อตลาด ถูกจัดขึ้นที่บริเวณรอบศูนย์การค้าสุพรีม ที่ออกแบบร่วมกันของสำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และเครือข่าย ซึ่งกลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม ได้นำผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมาออกตลาดตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม - 8 กันยายน 2565

2.2.4 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

- การมีผู้ติดเชื้อโรคระบาดโควิด 19 เป็นระยะของผู้สูงอายุ และนักวิจัยเองทำให้มีกิจกรรมที่ขาดช่วง ขาด ๆ หาย ๆ ไประหว่างทำกิจกรรม
- ผู้นำชุมชนและกลุ่มปฏิบัติการวิจัยยังอยู่ในสภาวะ “รอนักวิจัย” ซึ่งผู้วิจัยพยายามออกแบบให้กลุ่มมีผู้นำเพื่อขับเคลื่อนงานกิจกรรมค้นหาทุนชุมชน
- [ทุนมนุษย์] ที่เป็นตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในกลุ่มนวดๆ เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานร่วมกับผู้นำชุมชนวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม 1 “ดำเนินกิจกรรมด้วยชุมชนเอง”

2.2.5 ร่างฐานข้อมูลโครงการย่อย

(อยู่ในรายงานความก้าวหน้ารอบ 2 เดือน)

3. กิจกรรมค้นหาผู้มีพลังเสริมในการออกแบบสร้างสรรค์รายได้ดีให้ชุมชนและกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

โดยมีการนำเสนอข้อมูลที่เป็น “กิจกรรมวิจัย” จะแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ (1) กิจกรรมเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่สมุนไพร “น้ำมันมหาจักรสูตรโอสถพระนารายณ์” ให้กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมปิโตรเคมี (2) แผนพัฒนาชุมชน 4 ชุมชนให้ทำเอง โดยใช้เครื่องมือจากฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ทำร่วมกับผู้นำชุมชนทั้ง 4 ชุมชน (สิ่งที่เคยทำเอง) (3) ลงพื้นที่เก็บข้อมูลกิจกรรมทางศาสนาที่เป็นพลังร่วมกัน “กฐินชุมชน” (4) ไลน์กิจกรรมวิจัยในชุมชนวัดพระชาระปิโตรเคมีและ (5) สัมภาษณ์ผู้มีพลังเสริม “เจ้าของตลาดนัดวัดพระชาระ” ดังมีรายละเอียด ดังนี้

3.1) กิจกรรมเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่สมุนไพร “น้ำมันมหาจักรสูตรโอสถพระนารายณ์” ให้กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

วันพฤหัสบดี ที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2565 ณ กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ชุมชนวัดพระชาระปิโตรเคมี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยและกลุ่มย่อยที่มีพลังชุมชน คือ ผู้นำชุมชนวัดพระชาระปิโตรเคมี ประธานผู้สูงอายุในชุมชนวัดพระชาระปิโตรเคมี กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้สนทนากลุ่มย่อยเพื่อ “ตกลงร่วมกันเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่สมุนไพรที่เป็นน้ำมันให้กับกลุ่มอาชีพเพิ่มเติม โดยใช้สูตรโบราณ” ผู้วิจัยจึงได้ปรึกษากับทางวิทยากรที่วิทยาลัยสหเวชศาสตร์ จึงได้เชิญอาจารย์ ดร.พ.ป.นรินทร์ กากะทุม มาเป็นวิทยากรเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ให้ผู้สูงอายุสามารถทำเองได้ จึงได้ใช้สูตรโอสถพระนารายณ์ ที่ 78 มีชื่อว่า “น้ำมันมหาจักร” หมอหลวงปรุงใช้ในราชสำนักมาไม่น้อยกว่า 360 ปี [ต้นแบบ] ซึ่งทางกลุ่มอาชีพได้ตกลงว่า ให้ทำตามสูตรเป็นเบื้องต้น ครั้งต่อไปจะมีการใช้ “ใบกระปือ” เป็นส่วนผสมเฉพาะได้รับอนุญาตจากผู้เชี่ยวชาญแล้วเท่านั้น

สูตรน้ำมันมหาจักร องค์ประกอบสำคัญคือ น้ำมันงา และ ผิวมะกรูด

สูตรที่ทำวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2565

1) กระบวนการที่ 1 นำส่วนผสมที่ประกอบด้วย (1) น้ำมันงา 1 ลิตร (2) ผิวมะกรูด 30 ลูก (3) เทียนทั้งห้า ประกอบด้วย คือ เทียนขาว เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาวเปลือก และเทียนตาดักแตนหนักสิ่งละ 7.5 กรัม (4) ดีปลี 15 กรัม (5) การบูร 30 กรัม (6) ไพล 30 กรัม เข้าสู่กระบวนการทอดผิวมะกรูด 30 นาที กรองกากออก พร้อมกับทอดเทียนทั้งห้า 30 นาที กรองเอากากออก แล้วเติมการบูร [น้ำมันมหาจักร]

2) นำน้ำมันมหาจักร มาผสมกับส่วนต่าง ๆ ตามสูตรในตารางเพื่อสร้างกลิ่นและแต่งเติม ดังตารางต่อไปนี้

ส่วนผสม	100%	30 มล.	25 ขวด	50 ขวด	
1. น้ำมันมหาจักร	240	19	6	140	279
2. เมนทอล	264	20	6	153	307
3. การบูร	120	9	3	70	140
4. ลาเวนเดอร์	72	6	2	42	84

5.	น้ำมันระกำ	300	23	7	174	349
6.	ยูคาลิปตัส	180	14	4	105	209
7.	ไวก้ออย	114	9	3	66	133
รวม		1290	100	30	750	1500

ซึ่งในครั้งนี้ได้ทดลองเติมกลิ่นดอกมะลิ และดอกบัวเข้าไปซึ่งทำการทดลองให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความพึงพอใจ พบว่า เสียงส่วนใหญ่ชอบกลิ่นดอกบัว ซึ่งมีความหอมละมุนมากกว่าดอกมะลิ นั่นเองจึงได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ คือ “น้ำมันมหาจักรวัตประชากรกลิ่นดอกบัว สูตรโอสถพระนารายณ์”

“กิจกรรมเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่” มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม (1) ผู้นำชุมชนวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม 1-4 (2) กลุ่มผู้สูงอายุ (3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำชุมชน (ออส.) ทั้ง 4 ชุมชน (4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองในตำแหน่งรองประธานชุมชน และเลขานุการ (5) ศูนย์วิจัยพัฒนาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม และ (6) ทีมนักวิจัยและทีมยูวชนวิวัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

(พิมพ์ออกให้ชาวบ้านดู)

สเปรน้ำน้ทาน้ำจืด

	100%	30 มก. (ทอ 100%)	25 ชวค	50 ชวค	100 ชวค
1. น้ำมันทาน้ำจืด	240	19	6	140	279
2. เมล็ดทอง	264	20	6	153	307
3. การบูร	120	9	3	70	140
4. สารวนเคอร์	72	6	2	42	84
5. น้ำมันระกำ	300	23	7	174	349
6. ขุขาวลิ้นคัส	180	14	4	105	209
7. ไช้ทอชย	114	9	3	66	133
รวม	1290	100	30	750	1500

วิธีทำ
การเตรียมน้ำน้ทาน้ำจืด ประกอบด้วย

1. ผสมเมล็ดทอง 30 ลูก
2. เติมน้ำร้อนให้ถึงระดับ 7.5 กรัม
3. ผสมเมล็ด 15 กรัม 20 กรัม
4. การบูร 30 กรัม
5. ไช้ 30 กรัม
6. น้ำมันระกำ 1 ลิตร
7. ทอดเมล็ดทอง 30 นาที กรองกากออก
8. ทอดเมล็ดอื่นทั้งหมว 30 นาที กรองกากออก
9. เติมน้ำการบูร
10. นำน้ำมันทาน้ำจืดและสารอื่นผสมตามอัตราส่วนในตาราง

* พิมพ์ออกให้ชาวบ้านดู (ขอหมวม)

ข้อห้ามและข้อควรระวัง

1. ผู้ที่ดื่มประจำ
2. เด็กต่ำกว่า 10 ขวบ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเบาหวาน

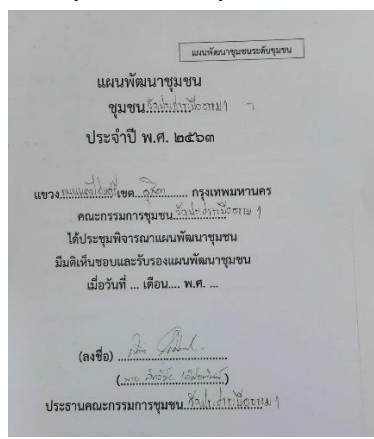
Re มค. (เมล็ดทอง 100 (ทอ 100%) หรือใช้เมล็ดอื่นก็ได้ ไม่
= 6 เมล็ดทอง ก็พิมพ์ = 6g.
= 9 " " " " = 9g
พิมพ์ออกให้ชาวบ้านดู (ขอหมวม)

โดยเริ่มมีการจำหน่ายไปแล้วที่กลุ่มอาชีพทอสิตรปะบือธรรม และกลุ่มอาชีพกัญพัฒนาวัดประหารปะบือธรรม

3.2) แผนพัฒนาชุมชน 4 ชุมชนให้ทำเอง โดยใช้เครื่องมือจากฝ่ายพัฒนาชุมชนและ สวัสดิการสังคม ทำร่วมกับผู้นำชุมชนทั้ง 4 ชุมชน (สิ่งที่เคยทำเอง)

วันพุธ ที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการรับข้อมูลที่เกิดขึ้นโดยเครื่องมือฝ่ายพัฒนาชุมชนที่ให้ชุมชนได้เขียนแผนพัฒนาชุมชนโดยชุมชน เป็นของชุมชน เพื่อชุมชน ซึ่งมีผู้นำและคณะกรรมการชุมชนเขียนเอง นำมาสรุปเป็นไฟล์เตรียมการส่งเคราะห์แผนพัฒนาโดยมีการเริ่มทำมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 เพื่อผลักดันให้เป็น “ธรรมนูญพัฒนาอาชีพชุมชนเมือง: ชุมชนวัดประหารปะบือธรรม” พ.ศ. 2566 [เริ่มวางแผนกับผู้นำชุมชนและฝ่ายพัฒนาฯ]

3.3) ลงพื้นที่เก็บข้อมูลกิจกรรมทางศาสนาที่เป็นพลังร่วมกัน “กฐินชุมชน”

วันศุกร์ ที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ณ วัดประหาระปิอธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้ทราบข่าวจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนวัดประหาระปิอธรรม 1 ว่า วัดประหาระปิอธรรมจะมีงานกฐินที่เป็นกิจกรรมทางศาสนาที่ทุกคนร่วมใจกันทำกฐินชุมชนมาโดยตลอดไม่เคยขาด ถือว่า “กิจกรรมที่ยังดำรงอยู่แบบมีส่วนร่วมทุกชุมชนไม่ว่าบริบทสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม” ทั้งนี้ทางกลุ่มอาชีพได้แบ่งปันสังคมด้วยเงินรายได้ส่วนหนึ่งของกลุ่มอาชีพภักฎ์พัฒนวัดประหาระปิอธรรม ไปร่วมทำบุญครั้งนี้ด้วย

สรุปการ รับ - จ่าย เงินกฐิน 2565
วัดประหาระปิอธรรม แขวงอนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
วันเสาร์ที่ 5 พฤศจิกายน 2565 ครบถ้วน ขึ้น 12 ค่ำ เดือน 12 เวลา 10.30 น.

ยอดแต่ละสายที่ทราบ	
กรมการทหารสื่อสาร โดยกรมฯ ของ ท่าน พลโท ภาณุภักดิ์ สิมะสุวัณณะ	562,999.50
พ.อ.เอก - คุณ ศรีสมหมาย โพธิ์นิกร	105,700
แก๊ง 285 และคณะ	25,506.25
โรงเรียนวัดประหาระปิอธรรม โดยกรมฯ ของ ท่าน ผ.อ.สุเทพ ภูวนัตถ์เมธา	20,940.-
ชุมชนวัดประหาระปิอธรรม 3	6,770.- กลุ่มสังฆาน
พ.ท.พิเชษ - คุณ พงษ์ เทียงธรรม , คุณ สมลักษณ์	1,300.- 2,950.-
รวมยอดที่แจ้งมา	726,165.75
.....	
นับรวมยอดทั้งหมดบนศาลาฯ	776,168.25 (ไม่นับเหรียญมีค่าออก 100.-) เป็น 776,268.25
แจ้งยอดไม่เป็นทางการครั้งที่ :	
.....	
ตรวจสอบใหม่หลังพระภิกษุแล้วที่กุฏิฯ (ก่อนหักค่าใช้จ่าย)	830,438.25
ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	64,430.-
ค่าดำเนินงาน (ของข้าวสวย , ดอกธูปธูป , อื่นๆ)	44,430.- ถวายเจ้าอาวาส 20,000.-
สรุปคงเหลือเงินนำเข้าธนาคาร	766,008.25 (พระรัตนวงเงิน 100.-) เป็น 766,108.25
ธนาคารตรวจนับก่อนเข้าบัญชี ได้ออกเงิน	767,528.25
สรุปยอดเงินกฐิน 2565 จริง	<u>831,958.25</u>

และในวันเดียวกันได้ติดตามการต่ออายุกลุ่มอาชีพดุสิตระปิอธรรม เพื่อขับเคลื่อนการทำกิจกรรมวิจัย ปีที่ 2 ต่อเนื่องเพื่อสร้างรายได้ดี ให้ชุมชนวัดประหาระปิอธรรมและสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อไป โดยมีนางสาวเพชรปวิทย์ ธนธัญวงศ์ เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

แบบของคณะกรรมการวัด
สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร

ชื่อกลุ่มอาชีพ.....

- ชื่อชุมชน.....
- ที่ตั้งกลุ่มอาชีพ.....
- สมาชิกกลุ่มอาชีพจำนวน..... คน ต่อไปได้.....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ตำแหน่ง
1	นางสาว.....
2	นางสาว.....
3	นางสาว.....
4	นางสาว.....
5	นางสาว.....
6	นางสาว.....
7	นางสาว.....
8	นางสาว.....
9	นางสาว.....
10	นางสาว.....
11	นางสาว.....
12	นางสาว.....
13	นางสาว.....

ลงชื่อ..... ผู้ยื่นขอจดทะเบียนกลุ่มอาชีพ
ลงชื่อ..... ผู้รับรองกลุ่มอาชีพ
(ประธานชุมชน)
ลงชื่อ..... นายทะเบียน
(ผู้อำนวยการเขต)
ลงชื่อ..... ผู้ร่วมนายทะเบียน
(หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ)

คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

เลขที่..... สำนักงานเขต..... กรุงเทพมหานคร

เจ้าหน้าที่ยื่นขอ..... ผู้รับเรื่อง.....

จัดตั้งกลุ่มอาชีพตั้งที่.....

(๑) ชื่อกลุ่มอาชีพ.....
(๒) วัตถุประสงค์ของกลุ่มอาชีพ.....
(๓) ชื่อพื้นที่ตั้งกลุ่มอาชีพ.....

เจ้าหน้าที่ยื่นขอ..... อยู่บ้านเลขที่..... กรุงเทพมหานคร

นาง..... เขต..... กรุงเทพมหานคร

(๔) รายชื่อสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น..... คน ได้แก่.....

และบัตรประชาชนจำนวน.....

(๕) ที่ตั้งสำนักงานของกลุ่มอาชีพ..... กรุงเทพมหานคร

นาง..... เขต..... จังหวัด.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

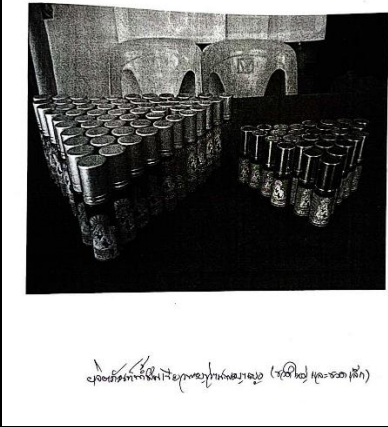
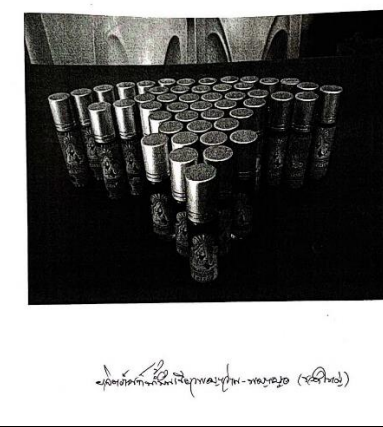
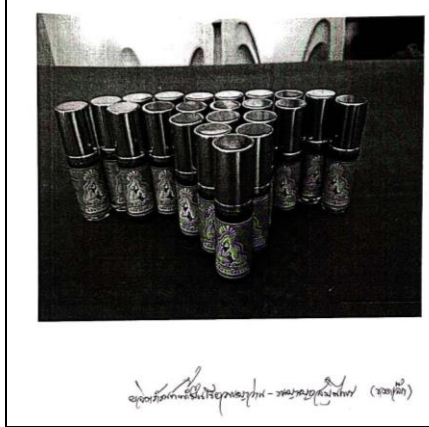
(๖) ความรู้ความสามารถและความถนัดของกลุ่มอาชีพ.....

(๗) ประสบการณ์การประกอบอาชีพ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ราชการในคำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพนี้ถูกต้องเป็นจริงทุกประการ

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ลายมือชื่อ..... ผู้ขอตั้งกลุ่มอาชีพ
(นาย.....)

3.4) สัมภาษณ์ผู้มีพลังเสริม “เจ้าของตลาดนัดวัดประชา”

วันศุกร์ ที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ณ วัดประหาระปือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้เดินทางลงพื้นที่เพื่อสนทนากับผู้มีพลังเสริม “นางกรรณญา ทิมา” อายุ 68 ปี ซึ่งสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

- เมื่อ 30 กว่าปีที่แล้ว ช่วง 1-10 ปีแรก ลานวัดในขณะนั้นยังเป็นดิน ทางเดิน ร่องน้ำ เป็นยุคบุกเบิกการทำตลาด ซึ่งครั้งแรกมีการชักชวนกันเพียง 10 ร้านเท่านั้น ชีวิตล้มลุกคลุกคลาน มีทั้งคำดูถูกถากถาง มีมาเฟีย (นักเลงรถโต) มีการเปิดตลาดตั้งแต่ 14.00-19.00 น. มีของกินเก็บร้านละ 10 บาท แพงเสื้อผ้า 40 บาท มีทั้งแผงขายพระ มีทั้งคนแก่หาบเร่ ไม่เกิน 20 บาท ซึ่งมีตลาดคู่ขนานคือตลาดนัดสามเสนมีเฉพาะวันอาทิตย์ ช่วงวันอาทิตย์คนที่ไม่ใช่ขาประจำก็จะไปที่นั่นซึ่งจะเก็บค่าแผงแพงกว่าถึงประมาณ 100-200 บาทต่อแผง ซึ่งปัจจุบันที่ตลาดนัดวัดประชา เป็นชื่อที่ถูกเรียกขานของชาวบ้านจนติดปาก มีอยู่ร่วมกัน 50-100 ร้านค้า/แผง

- การแจ้งร้านค้าเข้ามาขาย สามารถแจ้งโดยวาทักกับป้าป้อมได้เลย จะมีคนคอยดูแลจุดให้วางแผงขาย
- การทำตลาดนัดยากมากกว่าจะให้คนมาติดตลาดได้ เพราะคนชอบของฟรี เหมือนที่ว่า “โรงงานคู่งานวัด” หลายครั้งที่วันหนึ่งจะเหลือติดตักกลับบ้าน 500 บาท ยิ่งเมื่อ 30 ปีที่แล้วแทบจะไม่ได้อะไรเลย อดทน

ทำมาจนทุกวันนี้ได้รับการการันตีจากกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับอาหารในตลาดว่า “ตลาดป้อมตลาดนัด (เขตดุสิต)” ได้รับรองมาตรฐานอาหารระดับ ดี มีคุณภาพปลอดภัย เมื่อปี พ.ศ. 2562 ทั้งนี้แม้จะเปลี่ยนชื่อใหม่แต่คนยังเรียกและชื่อเดิมติดหูแล้วว่า “ตลาดนัดวัดประชา” เป็นตลาดนัดวันพุธและวันอาทิตย์ นั่นเอง

- รายได้เฉลี่ยต่อวันต่ำที่สุด คือ วันละ 3,000 บาท (รับสุทธิ) หลังจากหักค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แล้ว
- การตัดสินใจเก็บแผงละก็บาท ขึ้นอยู่กับป่าป้อม เจ้าของตลาดนัดวัดประชา แต่เพียงผู้เดียว
- ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสีย คือ (1) ค่าทำบุญให้ทางวัด (2) ค่าน้ำ ไฟ (3) ค่าเจ้าหน้าที่ล้างวัด (4) ค่าคนโบกรถ (5) ค่าคนกวาดขยะ (6) ค่าคนเก็บขยะ (กทม.) และ (7) ค่าคนล้างห้องน้ำ
- ปัญหาที่พบบ่อยที่สุด รถชาวบ้านจอดขวางทางพ่อค้าแม่ค้า ชาวบ้านเอาขยะมาทิ้งร่วมกับตลาดมอเตอร์ไซด์ สามล้อเอาน้ำไปล้างรถส่วนตัว และแอบใช้ไฟฟ้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้เราก็ต้องรับผิดชอบ

-พื้นที่แห่งนี้มีพลังการขับเคลื่อนด้านอาชีพของชาวบ้าน ผู้วิจัยถามเป็นคำถามสุดท้ายว่า ถ้าอาชีพผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาตั้งแผงขายในตลาดนัดวัดประชาจะขอความร่วมมือจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมให้ได้ไหม? คำตอบยืนยันหลายรอบกับป่าตมที่เป็นกลุ่มอาชีพว่า “ยินดีจะจัดที่ให้อย่างดีเลย” (กรรณญา ทิมา, 2565)

3.5) โทมไลน์กิจกรรมวิจัยในชุมชนวัดประชาระบือธรรม

วันศุกร์ ที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ผู้วิจัยได้สรุปแผนการดำเนินงานตลอดโครงการย่อยตั้งแต่เดือนเมษายน - พฤศจิกายน 2565 ของโครงการวิจัยเรื่อง การออกแบบนวัตกรรมอาชีพของผู้สูงอายุแบบบูรณาการบนความร่วมมือของชุมชนวัดประชาระบือธรรม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (รองศาสตราจารย์ ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด) ดังมีรายละเอียดตารางดังต่อไปนี้

วันที่จัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน	ผลที่ได้จากการดำเนินงาน	เวลา สถานที่ วิทยากร
10 พฤษภาคม 2565	ประชุมทีมวิจัย และผู้นำชุมชนวัดประจักษ์ศิลปาคม เพื่อจัดกิจกรรม “ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรบวจร: คิด ออกแบบ ทำ ใช้เอง” [กำหนดแนวทางว่า การทำกิจกรรมวิจัย CBR ต้องทำเอง พึ่งตนเอง]	ผู้นำ ประชาชน กลุ่มอาชีพร่วมมือกันทำแบบ CBR [ผู้วิจัยให้โจทย์และแนวทาง]	เวลา 09.00-17.00 น. กลุ่มอาชีพภักดีพัฒนาวัดประจักษ์ศิลปาคม รศ.ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
3 มิถุนายน 2565	ได้ยื่นขอรับการพิจารณาด้านจริยธรรมของการวิจัยในมนุษย์ ต่อ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (Suan Sunandha Rajabhat University Ethics Committee)	อนุมัติเรียบร้อยแล้ว	มรภ.สวนสุนันทา รศ.ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
7 มิถุนายน 2565	สาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม แขนงวิชาการจัดการพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ร่วมกับฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้ร่วมกันผลักดันให้ 2 องค์กรได้ทำ MOU ร่วมกัน [นักวิจัย 2 คนเข้าร่วม]	ทำ MOU สำเร็จโดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินาถ ตรีวิบูลย์) และผู้อำนวยการเขตสำนักงานเขตดุสิต (นายธนาธิป เนียมหอม)	เวลา 09.00-11.00 น. สำนักงานเขตดุสิต [ผศ.เพ็ญภา ปาละปิ่น] ดำเนินการ
23 มิถุนายน 2565	ประชุมทีมวิจัย และผู้นำชุมชนวัดประจักษ์ศิลปาคม - วิเคราะห์ปัญหาด้วยเครื่องมือผังก้างปลา (Fish bone diagram)	- วิเคราะห์เพื่อสร้างอาชีพใหม่ทำผลิตภัณฑ์ใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการและให้เหมาะสมกับบริบทเดิมที่มีอาชีพขนาดจุดผ้าเท้าอยู่แล้วด้วยการใช้เครื่องมือผังก้างปลา (Fish bone diagram) หรือ อิชิกาว่า (Ishikawa diagram)	เวลา 09.00-17.00 น. กลุ่มอาชีพภักดีพัฒนาวัดประจักษ์ศิลปาคม (1) นางอุตม ศรีมงคล (2) นางเทียบ ชัยศรีมาวงศ์ (3) นางเพชรปวีณ์ ธรธัญวงศ์

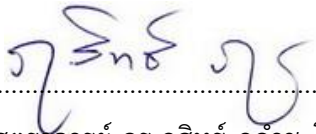
วันที่จัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน	ผลที่ได้จากการดำเนินงาน	เวลา สถานที่ วิทยากร
			และกลุ่มผู้สูงอายุ
	- เพื่อติดตามการจัดกิจกรรม “ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรครบวงจร: คิด ออกแบบ ทำ ใช้งานได้” [ลงมือปฏิบัติ] เตรียมการขายในงานตลาด ย้อนยุค (30 สิงหาคม-8 กันยายน 2565)	- ผู้นำ ประชาชน กลุ่มอาชีพร่วมมือกันทำ แบบ CBR [ลงมือผลิตเอง]	เวลา 09.00-17.00 น. กลุ่มอาชีพภักดีพัฒนาวัดประชา ระบือธรรม [นายสิทธิชัย เลิศอนันต์] [รศ.ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด]
25 มิถุนายน 2565	ประชุมหน่วยงานภาครัฐ - จัดสนทนากลุ่ม (Focus groups) กับผู้อำนวยการเขตดุสิต และ ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เกี่ยวกับผู้สูงอายุ (กลุ่มเป้าหมายวิจัย) ในพื้นที่ ชุมชนวัดประชาระบือธรรมและสิทธิประโยชน์ที่เป็นพื้นฐาน	ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานครพบว่า ข้อมูลผู้สูงอายุทั้งเขตดุสิต 11,748 ราย แต่ ผู้สูงอายุในชุมชนวัดประชาระบือธรรม 1 ที่ ขึ้นทะเบียนไว้จำนวน จำนวน 72 ราย ชุมชนวัดประชาระบือธรรม 2 จำนวน 130 ราย ชุมชนวัดประชาระบือธรรม 3 จำนวน 100 ราย และชุมชนวัดประชาระบือธรรม 4 จำนวน 57 ราย รวม 359 ราย	เวลา 09.00-15.00 น. กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม คุณขวัญเรือน สุดสวาท (เจ้า พนักงานพัฒนาสังคมชำนาญ งาน) ฝ่ายพัฒนาชุมชนและ สวัสดิการสังคม สำนักงานเขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร
	- สื่อสารสังคม [ออกข่าว: การยกระดับศักยภาพกลุ่มอาชีพใน ชุมชนวัดประชาระบือธรรมตามบริบทชุมชนเมือง]	กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม ผลิตภัณฑ์ การ ตั้งกลุ่มอาชีพชุมชนเมืองได้ออกข่าวสาร เพื่อสื่อสารสังคมสู่สาธารณะ [หัวข้อข่าว]	เวลา 09.00-12.00 น. กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม [รศ.ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด]

วันที่จัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน	ผลที่ได้จากการดำเนินงาน	เวลา สถานที่ วิทยากร
	<p>ด้านการนวดแผนไทย การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร การสร้างรายได้เสริม</p> <p>[https://www.youtube.com/watch?v=PHLW1W-zbaA]</p>	<p>มรภ.สวนสุนันทา เปิดศูนย์เรียนรู้ฯ วัดประชาระบือธรรม ต้นแบบห้องเรียนชุมชนกลางเมือง กทม. สร้างอาชีพและรายได้ด้วยตนเอง ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างยั่งยืน</p> <p>[https://siamrath.co.th/n/359917]</p>	<p>และทีมงานสถาบันวิจัยและพัฒนา มรภ.สวนสุนันทา</p>
21 กรกฎาคม 2565	<p>ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต เขียว นักวิจัยและกลุ่มอาชีพภักภูพัฒน์วัดประชาระบือธรรม และดุสิตระบือธรรม ไปเข้าร่วมรับรางวัลเชิดชูเกียรติ “ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร” ซึ่งกลุ่มอาชีพได้รับเลือกจากสำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร</p>	<p>ได้รับโล่เชิดชูเกียรติอย่างสมศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ จากผู้ว่าราชการจังหวัด กรุงเทพมหานคร ณ โรงแรมปรี๊นท์พาลีส กรุงเทพมหานคร จัดโดยสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร</p>	<p>เวลา 09.00-12.00 น. โรงแรมปรี๊นท์พาลีส กรุงเทพมหานคร [ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต]</p>
25 กรกฎาคม 2565	<p>สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และผู้ผลิตสมุนไพร [หาข้อมูลคานงัด กระป๋องตามรากเหง้าคลองบางกระบือ: ต้นกระบือ]</p>	<p>ค้นพบต้นกระบือ เพื่อนำมาเป็นส่วนผสมของสมุนไพรเพื่อสร้างอัตลักษณ์ให้ชุมชนวัดประชาระบือธรรม ที่มีบริบทดั้งเดิมคือพื้นที่คลองบางกระบือ ตามชื่อสมุนไพรด้วยเช่นเดียวกัน</p>	<p>เวลา 09.00-12.00 น. กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม [รศ.ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด]</p>
24-29 สิงหาคม 2565	<p>กลุ่มอาชีพดุสิตระบือธรรม (ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรแบบครบวงจร) คิดเอง ทำเอง ฟังพาตนเอง : CBR</p>	<p>ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้อบรมเรียนรู้ ทดสอบ ทดรองทำจากปีที่ 1 (2564) ยาหม่อง ยาดม น้ำมันเขียวพญาญอพญาว่าน</p>	<p>เวลา 09.00-18.00 น.</p>

วันที่จัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน	ผลที่ได้จากการดำเนินงาน	เวลา สถานที่ วิทยากร
	[มุ่งผลิตเพื่อไปจำหน่าย 1 บูธ ในงาน ตลาดย้อนยุค (30 สิงหาคม-8 กันยายน 2565)]		กลุ่มอาชีพภักุพัฒน์วัดประชา ระบือธรรม และดุสิตระบือ ธรรม
30 สิงหาคม-8 กันยายน 2565	ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตดุสิต เชิญกลุ่ม อาชีพ ทีมนักวิจัย สาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคม ภาค สังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา เปิดบูธจำหน่ายที่ห้างสุพรีม ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	เปิด 1 บูธจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ได้จัดทำบัญชีการขายไว้อย่างชัดเจน	เวลา 10.00-18.00 น. (10วัน) ตัวแทนกลุ่มอาชีพ 3 คน ได้แก่ (1) นางอุดม ศรีมงคล (2) นางเทียบ ชัยศรีมาวงศ์ (3) นางเพชรปวีณ์ ธรธัญวงศ์
15 กันยายน 2565	- อบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ ประกอบด้วย (1) ผู้นำชุมชนวัดประชาระบือธรรม 1-4 (2) กลุ่ม ผู้สูงอายุ (3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำชุมชน (ออส.) ทั้ง 4 ชุมชน (4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชนเมืองในตำแหน่งรองประธานชุมชน และ เลขานุการ (5) ศูนย์ภักุพัฒน์วัดประชาระบือธรรม (6) ทีมนักวิจัยและ ทีมยุวชนภักุพัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	- ดำเนินกิจกรรมบรรยายเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร: สเปรย์น้ำมัน มหาจักรวัดประชาระบือธรรม” [อาจารย์ ดร.พท.ป.นรินทร์ กากะทุม; วิทยากร] “น้ำมันมหาจักร” เป็นยาตำรับลำดับที่ 78 ใน ตำราพระโอสถพระนารายณ์ ซึ่งหมอลวง ปรุงใช้ในราชสำนักมาไม่น้อยกว่า 360 ปี	เวลา 09.00-15.00 น. กลุ่มอาชีพภักุพัฒน์วัดประชา ระบือธรรม และดุสิตระบือ ธรรม [อ.ดร.พท.ป.นรินทร์ กากะทุม]
	- เปิดเวทีแลกเปลี่ยนและทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ วิพากษ์ ถอด บทเรียน และสัมภาษณ์ทุนชุมชนที่โดดเด่น เรื่อง การทำดอกไม้ ประดิษฐ์จากสบู่ (ต้นตำรับ) (พบว่า การทำดอกไม้ประดิษฐ์จากสบู่มี การโยกย้ายไป 1 คนและอีก 1 คนเลิกทำเนื่องจากอายุมากขึ้น เหนื่อยง่าย ทำไม่ไหวและมีภาระเลี้ยงหลาน) แต่มีคุณยายสมหมายที่	โมบายหลอดกาแฟ ที่เป็นตัวกระบือ [งานใหม่ ที่นักวิจัยให้โจทย์คุณยายสมหมาย ผู้ทำโม บายหลอดกาแฟ]	[วิทยากร; นางสมหมาย บุญย มาลิก 161/3 ซอยวัดประชา ระบือธรรม]

วันที่จัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน	ผลที่ได้จากการดำเนินงาน	เวลา สถานที่ วิทยากร
	ทำโมบายจนได้รับการเชิดชูเกียรติเป็น “ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร” ซึ่งขณะนี้ยังทำอยู่และเป็นวิทยากรประจำของเขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร	[ปัจจุบันผ่านมาแล้ว 2 เดือนยังขึ้นโครงสร้าง กระบือยังไม่แล้วเสร็จ] [ติดภาระกิจเป็น วิทยากรให้กับทางเขตดุสิต 1 เดือน]	
5 พฤศจิกายน 2565	ลงพื้นที่เก็บข้อมูลและบรรยายภาค สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนผู้ประสาน การทำงานทอดกฐินที่รวมความร่วมมือของทุกชุมชน ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิด “กิจกรรมประจำปีชุมชนวัดพระชาระปีธรรม คือ งานทอดกฐิน” ที่รวมการมีส่วนร่วมของทุกคน	กิจกรรมร่วมแรงรวมใจช่วยเหลือกันและ กันโดยมีวัดเป็นศูนย์กลางรวมกิจกรรมทาง จิตวิญญาณ ซึ่งได้ยึดมั่นมากกว่า 100 ปี [ประธานชุมชนผู้ประสานงานกฐิน] [ยอดกฐิน 2565: 831,958.25 บาท]	เวลา 09.00-17.00 น. วัดพระชาระปีธรรม [นายสิทธิชัย เลิศอนันต์]
7 พฤศจิกายน 2565	ลงสัมภาษณ์ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมเกี่ยวกับการ จัดทำแผนชุมชน ทั้งเขตดุสิต จึงได้มอบหมายร่วมกันให้กับชุมชน วัดพระชาระปีธรรม 1-4 จัดทำ “แผนพัฒนาชุมชนวัดพระชา ระปีธรรม 1-4” [ชุมชนลงมือทำเอง]	ได้เอกสารจัดทำแผนชุมชนวัดพระชาระปี ธรรม 1-4 เรียบร้อยแล้ว	ชุมชนวัดพระชาระปีธรรม 1-4 โดยมีนายสิทธิชัย เลิศอนันต์ [ผู้นำชุมชนฯ 1 ประสานงาน] และฝ่ายพัฒนาชุมชนและ สวัสดิการสังคม สำนักงานเขต ดุสิต และกับทีมนักวิจัย [รศ. ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด]
9 พฤศจิกายน 2565	สัมภาษณ์พื้นที่สร้างพลังชุมชน [ตลาดนัดวัดประชา] [นางกรรณญา ทิมา (ป้าป้อม)]	ได้รับการอนุญาตให้เปิดบูธ หรือแผงขายได้ ซึ่งจะได้รับการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมตามที่ กลุ่มอาชีพภักพัฒนาฯ กลุ่มอาชีพดุสิตระปี ธรรม และผู้นำต้องการสามารถแจ้งได้ ตลอด [ฟรี]	เวลา 12.00-15.00 น. ลานตลาดนัดวัดประชา [ชุมชนวัดพระชาระปีธรรม 1] [รศ.ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด]

วันที่จัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน	ผลที่ได้จากการดำเนินงาน	เวลา สถานที่ วิทยากร
กลางเดือนธันวาคม	[กำหนดจัดทำกิจกรรมเพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากการวิจัยคุณสมบัติ]	[ดร.พท.ป.วรรณี พรหมด้าว]	อยู่ระหว่างดำเนินการ

(ลงชื่อ).....

 (รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ กฤษณ์)

หัวหน้าโครงการ

27 / พฤศจิกายน /2565